

2ο διεπιστημονικό συνέδριο
ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ
ΚΑΙ
ΝΟΥΣ

17-18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

2nd Brain and Mind Congress
17-18 Dec. 2021

four letter

υποστηρικτές

T. +30 27550 22201
Τ.Θ. 2816, 22001, Άστρος
E. info@e-vip.gr

Αγαπητοί συνάδελφοι και συνεργάτες,
Λαμβάνοντας υπόψη το ιδιαίτερο ενδιαφέρον και την υψηλή συμμετοχή στο 1ο Συνέδριο «Εγκέφαλος & Νους» το 2020, με ικανοποίηση αλλά και αίσθημα ευθύνης σας προσκαλούμε πλέον στο 2ο Διεπιστημονικό Συνέδριο «Εγκέφαλος & Νους» που διεξάγεται από 17 έως 18 Δεκεμβρίου 2021 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Η ανάγκη για περαιτέρω κατανόηση της λειτουργίας αλλά και των διαταραχών του εγκεφάλου απαιτεί τη διαρκή συνεργασία επιστημόνων από τους χώρους της νευρολογίας, της ψυχιατρικής, της ψυχολογίας, της βιολογίας, της φαρμακολογίας, της γενετικής, της νευροραπαικόνισης και της προηγμένης τεχνολογίας. Φαίνεται, όμως, ότι, για τη σφαιρικότερη και ίσως βαθύτερη κατανόηση της σκέψης, των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς του ανθρώπου, απαιτείται ο συνεχής επαναπροσδιορισμός των στόχων και των δυνατοτήτων της νευροεπιστήμης, με τη βοήθεια της φιλοσοφίας, η οποία είναι πλούσια σε συναφείς λογικές, εννοιολογικές/σημασιολογικές και φαινομενολογικές αναλύσεις. Την ίδια στιγμή, ο τρόπος έρευνας του νου και του νοείν, ως ικανοτήτων και φαινομένων άρρηκτα συνδεδεμένα με τον εγκέφαλο και με την ενσώματη διάσταση του ανθρώπου, αλλά και τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας αποτελούν ήδη ένα ιδιαίτερα παραγωγικό πεδίο έρευνας της φιλοσοφίας της επιστήμης.

Θεωρούμε ότι η φυσική συνύπαρξη καταξιωμένων Νευροεπιστημόνων και Φιλοσόφων στο Συνέδριο αυτό αντανακλά μια επιστημονική αναγκαιότητα ετών. Πιστεύουμε ότι η συνύπαρξη αυτή αλλά και ο διάλογος που ευελπιστούμε ότι θα προκύψει, θα συνεισφέρουν περαιτέρω στην κατανόηση της σχέσης εγκεφάλου και νου και θα δώσουν έμπνευση για συνέχιση της σχετικής έρευνας από τους νεότερους επιστήμονες. Σας προσκαλούμε λοιπόν, να συμβάλετε με τη συμμετοχή και τις προτάσεις σας, την ενεργό παρέμβαση και την εποικοδομητική αξιολόγησή σας στο πολυθεματικό αυτό πρόγραμμα εκπαίδευσης και στην επιτυχία του συνεδρίου.

Εκ μέρους της Οργανωτικής & Επιστημονικής Επιτροπής:

Γιωτάκος Ορέστης, Ψυχίατρος, Πρόεδρος obrela (www.obrela.gr), Editor: Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health (www.obrela-journal.gr), Director, I care for my brain (www.icareformybrain.org)

Δάλλα Χριστίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αντιπρόεδρος της Mediterranean Neuroscience Society

Θεοδώρου Πάνος, Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Χατζηγιωργιάδης Αντώνιος, Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ

Πρόσκληση συμμετοχής με εργασία Call for Abstracts

Μπορείτε να συμμετέχετε στο συνέδριο με εργασία σας (ελληνικά/αγγλικά) στέλνοντας την πρότασή σας μέχρι 30 Νοεμβρίου 2021 στο info@obrela.gr. Η πρόταση θα πρέπει να αποτελείται από: 1) Τίτλο παρουσίασης, 2) Ονοματεπώνυμο/α, 3) Ιδιότητα, 4) Ίδρυμα-Φορέας Εργασίας, 5) Τηλέφωνο και email επικοινωνίας, 6) Περίληψη, Ελληνικά ή Αγγλικά, έως 250 λέξεις, 7) την ένδειξη: "για προφορική ανακοίνωση" ή "για e-poster".

Οι 3 βραβευμένες εργασίες θα έχουν δικαίωμα δημοσίευσης στο *Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health* (www.obrela-journal.gr).

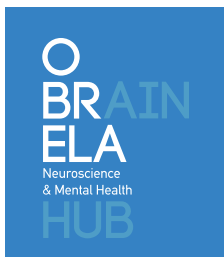
Υποβολή εργασιών έως 30 Νοεμβρίου

Κόστος Εγγραφής με φυσική παρουσία

100€ για ειδικούς, 50€ για άλλους επαγγελματίες υγείας & φοιτητές
Διαδικτυακή Παρακολούθηση: Δωρεάν

*Για την παραλαβή πιστοποιητικού με διαδικτυακή παρακολούθηση το κόστος εγγραφής είναι 20€ και 10€ για φοιτητές

ΦΟΡΜΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ: <https://www.e-vip.gr/forma-eggrafis/?sinedrio=2%CE%BF%20%CE%94%CE%99%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%A3%CE%A4%CE%97%CE%9C%CE%9F%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%20%CE%A3%CE%A5%CE%9D%CE%95%CE%94%CE%A1%CE%99%CE%9F%20%CE%95%CE%93%CE%9A%CE%95%CE%A6%CE%91%CE%9B%CE%9F%CE%A3%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%9D%CE%9F%CE%A5%CE%A3>

Διοργάνωση:
ομπρέλα www.obrela.gr,
info@obrela.gr,
2107290496

Γραμματεία Συνεδρίου, Πληροφορίες-Εγγραφές
Γερμενή Πηνελόπη
Τηλ. Επικ.: 2114021352, 2755022201
Email: grammateia@colleggp.gr, www.e-vip.gr

Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου 2021

09.00-09.30 ΕΓΓΡΑΦΕΣ

09.30-10.00 E-POSTERS

10:00-12:30 ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ Ι

Προεδρείο: *Αθανασία Λιοζίδου, Γιώργος Τσουβέλας*

12.30-15.00 ΨΥΧΙΚΟ ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΥ

Προεδρείο: *Γεώργιος Τζεφεράκος, Ορέστης Γιωτάκος*

Τραυματικά γεγονότα ζωής και σωματική ασθένεια: Μία αναπτυξιακή προσέγγιση, *Αλέξανδρος Καλαβρής, Γεράσιμος Κολαΐτης*

Παιδικό τραύμα και ψυχοπαθολογία ενηλίκων: νευροβιολογικά δεδομένα, *Δημήτρης Αγιομυργιαννάκης*

Ψυχική υγεία, θεωρίες συνωμοσίας και COVID-19, *Κωνσταντίνος Τσαμάκης*

Η πανδημία COVID-19 ως τραυματική εμπειρία: Εννοιολογικές μεταβολές και προβληματισμοί σχετικά με το ψυχικό τραύμα, *Γιώργος Κωνσταντακόπουλος*

Νευροβιολογικό αποτύπωμα του ψυχικού τραύματος και της διαδικασίας επούλωσης, *Γεώργιος Τζεφεράκος*

15.00-17.30 ΣΤΡΕΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Προεδρείο: *Χαράλαμπος Τουλούμης, Χριστίνα Δάλλα*

Ψυχοπαθολογία και Εξέλιξη, *Ανδρέας Φλωράκης, Μελπομένη Γαλάνη, Κορνηλία Πουλοπούλου*

Βιοδείκτες του χρόνιου στρες και κλινικές παράμετροι, *Δημήτρης Παναγόπουλος*

Εξωσώματα και Χρόνιο στρες: κομβικοί παράγοντες στην εξέλιξη και διάγνωση της νόσου Αλτσχάιμερ, *Γιάννης Σωτηρόπουλος*

Παράγοντες που ενισχύουν την πλαστικότητα του ΚΝΣ στο πλαίσιο ψυχικών διαταραχών, *Χαράλαμπος Τουλούμης*

Νέα διατροφικά δεδομένα για την αντιμετώπιση των αυτοάνοσων νευρολογικών διαταραχών, *Δημήτρης Γρηγοράκης*

17.30–20.00 **ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ, ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**
Προεδρείο: *Αντώνιος Χατζημωϋσής, Νίκος Βαϊδάκης*

Μια φιλοσοφική προσέγγιση των συναισθημάτων - Τι είναι τα συναισθήματα και η συμβολή του φαινομένου της κατάθλιψης στην κατανόησή τους, *Ιωάννης Ντόσκας*

Διαχείριση αισθητηριακών ερεθισμάτων στο πλαίσιο της ψυχοθεραπείας, *Διονύσιος Φραγκιαδάκης*

Ο Πόνος: από τη νευροφυσιολογία της αίσθησης στη φαινομενολογία της εμπειρίας, *Θεόδωρος Σ. Κωνσταντινίδης*

Συναισθήματα και Αξίες, *Αντώνιος Χατζημωϋσής*

20:00–21:00 **ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ II**
Προεδρείο: *Χαράλαμπος Πετράς*

Σάββατο 18 Δεκεμβρίου 2021

09.00–10.00 **E-POSTERS**

10.00–12.00 **ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥ**
Προεδρείο: *Γιώργος Μητρόπουλος, Ορέστης Γιωτάκος*

Είδη αφήγησης ως διακριτά νοητικά έργα: από την ανατομία του εγκεφάλου στην ανατομία του λόγου, *Γεωργία Αγγελουπούλου, Κώστας Πόταγας*

Τι προστατεύει από την εκδήλωση μιας ψύχωσης: αντισταθμίσεις, αναπληρώσεις, επινοήσεις του ομιλ-όντος, *Γιώργος Μητρόπουλος*

Συναισθηματική αντίληψη και Εσωτερική Αναγνώριση. Ο ρόλος της γνωστικής προκατάληψης σε Ψυχιατρικούς ασθενείς, *Μαριέττα Ρεμούνδου, Νικόλαος Πιέρρος*

Καθρέπτης και εαυτός, *Ορέστης Γιωτάκος*

12:00–12:30 **E-POSTERS**

12.30–14.30 **Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**
Προεδρείο: *Νικόλαος Σμυρνής, Ιωάννης Τσαούσης*

Τι μας λέει η μελέτη της κίνησης των ματιών για την παθοφυσιολογία της Σχιζοφρένειας;, *Νικόλαος Σμυρνής*

rTMS ένας νέος τρόπος προσπέλασης στον εγκέφαλο & τις διαταραχές του, *Σπύρος Καλημέρης*

Σύγχρονες εξελίξεις στη μέτρηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς: Η Προσαρμοστική Αξιολόγηση με Υπολογιστή (Computerized Adaptive Testing -CAT), *Ιωάννης Τσαούσης*

Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης στην Ιατρική: Προοπτικές και Προκλήσεις, *Γεώργιος Ε. Δαφούλας*

14:30-15:00 E-POSTERS

15.00-17.30 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΣΗΜΑΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΚΑΙ ΝΟΥ

Προεδρείο: *Πάνος Θεοδώρου, Θοδωρής Δημητράκος*

Ο Ανθρώπινος Νους ως Δεύτερη Φύση: Επανεξετάζοντας την Φιλελεύθερη Φυσιοκρατία του John McDowell, *Θοδωρής Δημητράκος*

Γιατί ο μονισμός. Σκέψεις γύρω από την επιστημολογική, κλινική και ερευνητική διάσταση της σχέσης εγκεφάλου, ψυχισμού και σώματος, *Ιάκωβος Κλεώπας*

Φυσικοποίηση της Αποβλεπτικότητας: Επιθυμία, 'Seeking System' και Χρονικότητα, *Πάνος Θεοδώρου*

«We murder to dissect»: Εγκέφαλος και vous στην ελληνική και ξένη ποίηση, *Κώστας Κουτσουρέλης*

17.30-20.00 ΦΡΟΝΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΓΚΕΦΑΛΟ – ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΝΟΥ

Προεδρείο: *Βάνα Παπακίτσου, Καίτη Φαρμάκη*

Νοπτικές λειτουργίες και ηγεσία: Ευρήματα από την οργανωσιακή νευροεπιστήμη, *Χρυσοβαλάντω Σοφία Καρατσισίδη*

Μουσική, εγκέφαλος και υγεία, *Ευαγγελία Παπανικολάου*

Διατροφή και ψυχιατρικές διαταραχές, *Στέφανος Δημητρακόπουλος*

Βίαια βιντεοπαιχνίδια: Πώς επηρεάζουν τον εγκέφαλο, τη συμπεριφορά και τα συναισθήματα των εφήβων, *Βάνα Παπακίτσου*

Τα μυστικά του διαλογισμού, *Καίτη Φαρμάκη*

20:00

ΛΗΞΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΟΙ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

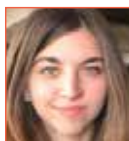
Αγγελοπούλου Γεωργία (Τζωρτζίνα), Νευροψυχολόγος, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Μονάδα Νευροψυχολογίας και Διαταραχών Λόγου, Α΄ Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, ΕΚΠΑ

Αγιομυργιαννάκης Δημήτρης, Ψυχίατρος, Αντιπρόεδρος της Εταιρείας Μελέτης Σοβαρών και Επιμένουσων Ψυχικών Διαταραχών «Ανάκτηση»

Βαϊδάκης Νικόλαος, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχιατρικής, ΕΚΠΑ

Γαλάνη Μελομένη, Βιολόγος, MSc, Υποψήφια Διδάκτορας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Εργαστήριο Κυτταρικής Νευροβιολογίας – Νευροφυσιολογίας Α΄ Νευρολογική Κλινική ΕΚΠΑ

Γιωτάκος Ορέστης, Ψυχίατρος, Πρόεδρος obrela (www.obrela.gr), Editor: Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health (www.obrela-journal.gr), Director, I care for my brain (www.icareformybrain.org)

Γρηγοράκης Δημήτρης, Κλινικός Διαιτολόγος- Διατροφολόγος, PhD, Διδάκτωρ Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου

Δάλλα Χριστίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αντιπρόεδρος της Mediterranean Neuroscience Society

Δαφούλας Γεώργιος Ε., EHTEL Medical Officer, Επιστημονικός Συνεργάτης Τμήματος Ιατρικής ΠΘ και CitiesNet Δήμων Κεντρικής Ελλάδας

Δημητρακόπουλος Στέφανος, Ψυχίατρος, Επιμελητής Ψυχιατρικής Κλινικής 414 ΣΝΕΝ, επιστημονικός συνεργάτης Α΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής, Αθήνα

Δημητράκος Θεodorής, Επίκουρος Καθηγητής Αναλυτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστημίου Πατρών

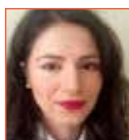
Θεοδώρου Πάνος, Καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Καλαβρής Αλέξανδρος, Ψυχολόγος, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Καλημέρης Σπύρος, Ψυχίατρος Ψυχοθεραπευτής, CEO Smart CNS Center

Καρατσίδα Χρυσοβαλάντω Σοφία, M.Sc., Ph.D.(c), Νευροψυχολόγος, Υποψ. Διδάκτωρ Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Κλεώπας Ιάκωβος, PhD, Νευροψυχολόγος, Ψυχαναλυτής, Εργαστήριο Κλινικής Ψυχολογίας και Ψυχοπαθολογίας, Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κολαΐτης Γεράσιμος, Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής, Δ/ντής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ, ΓΝ Παιδών «Η Αγία Σοφία», Δ/ντής ΠΜΣ «Ψυχική Υγεία και Ψυχιατρική Παιδιών & Εφήβων»

Κουτσουρέλης Κώστας, Ποιητής, Διευθυντής του περιοδικού «Νέο Πλανόδιον»

Κωνσταντακόπουλος Γιώργος, Ψυχίατρος, MD, PhD, Α΄ Ψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ & University College London

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος Σ., Δρ Νευρολόγος, Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Κλινικής Νευροφυσιολογίας

Λιοζίδου Αθανασία, BPsych, MPsych, MPH, PhDs, Clinical Neuropsychologist, Henry Dunant Hospital Center, Academic Head MSc NCC, Scientific College of Greece/ Université de Strasbourg, Director, Lab of Cognitive Neuroscience & Clinical Neuropsychology, Scientific College of Greece, President, Hellenic Neuropsychological Society, Council Member, Federation of the European Societies of Neuropsychology

Μπρόπουλος Γιώργος, Ψυχίατρος-Ψυχοθεραπευτής, Ιδιωτικό ιατρείο

Ντόσκας Ιωάννης, Απόφοιτος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ιστορία & Φιλοσοφία της Επιστήμης και της Τεχνολογίας. Προσωποκεντρικός Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας

Παναγόπουλος Δημήτρης, PhD, Μοριακός Βιολόγος, CEO Green Biotech Hellas & Deutschland

Παπακίτσου Βάνα, Ψυχολόγος- Εγκληματολόγος, Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου, Obrela Neuroscience Mental Health Hub

Παπανικολάου Ευαγγελία, PhD, FAMI, Μουσικοθεραπεύτρια-Πιστοποιημένη Εκπαιδευτρια Δεκτικής Μουσικοθεραπείας Guided Imagery & Music (GIM) & Music Breathing (MB), Επιστημονική Υπεύθυνη της «SONORA-Διεπιστημονική Εταιρεία Μουσικοθεραπείας & Έρευνας», Μέλος του ΔΣ του European Association for Music & Imagery

Πετράς Χαράλαμπος, Ψυχολόγος – Ψυχοθεραπευτής, Συστημική - Ψυχοδυναμική Θεραπεία, Θεραπεία Ψυχικού Τραύματος EMDR, Ιδρυτής & Διευθυντής του Athens Coaching Institute

Πιέρρος Νικόλαος, Μαθηματικός, MSc Psychology, Μητροπολιτικό Κολλέγιο/
University of East London

Πάταγας Κώστας, Αναπληρωτής Καθηγητής Νευρολογίας και Νευροψυχολογίας
στην Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Πουλοπούλου Κορνηλία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νευρολογίας - Νευροφυσιολογίας Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Εργαστήριο Κυτταρικής Νευροβιολογίας – Νευροφυσιολογίας Α΄ Νευρολογική Κλινική ΕΚΠΑ

Φεμούνδου Μαριέττα, PhD, Νευροψυχολόγος, Καθηγ. Μητροπολιτικό Κολλέγιο/
University of East London

Σμυρνής Νικόλαος, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Διευθυντής Β Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής Π.Γ.Ν. "ΑΤΤΙΚΟΝ", Διευθυντής Εργαστηρίου Γνωστικής Νευροεπιστήμης και Αισθητικοκινητικού Ελέγχου ΕΠΙΨΥ

Σωτηρόπουλος Ιωάννης, Researcher C, Group Leader, Institute of Biosciences & Applications, NCSR "Demokritos" & Life and Health Sciences Research Institute (ICVS), Medical School, University of Minho, Braga, Portugal

Τζεφεράκος Γεώργιος, Ψυχίατρος, Διδάκτωρ Ψυχιατροδικαστικής - Ε.Κ.Π.Α., Επιστημονικός Συνεργάτης Εργαστηρίου Ψυχοπαθολογίας, Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Αναπτυξιακής Ψυχολογίας - Πάντειο Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος κλάδου Διπλής Διάγνωσης - Ε.Ψ.Ε., Υπεύθυνος Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Έρευνας και Τεκμηρίωσης - ΕΠΑΨΥ, Πρόεδρος Δ.Σ. - ΕΠΑΨΥ

Τουλούμης Χαράλαμπος, Ψυχίατρος, Συντονιστής Διευθυντής 5ο Ψυχιατρικό Τμήμα Εισαγωγών «ΨΝΑ»

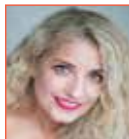
Τσαμάκης Κωνσταντίνος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος Β΄ Πανεπιστημιακής Ψυχιατρικής Κλινικής, ΠΓΝ 'Αττικόν', Hon. Senior Clinical Lecturer, St George's, University of London, Research Visitor, Institute of Psychiatry, Psychology and Neurosciences, King's College, London, UK

Τσαούσης Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ψυχολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Τσουβέλας Γιώργος, Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπευτής, MSc, MPH, PhD, Διδακτικό Προσωπικό, Τμήμα Ψυχολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φαρμάκη Καίτη, Δημοσιογράφος, Instructor Διαλογισμού, www.dialogismos.gr

Φλωράκης Ανδρέας, Βιολόγος, Ψυχίατρος, PhD, Επιμελητής Α΄, Γ. Ν. Ελευσίνας «Θριάσιο», Εργαστήριο Κυτταρικής Νευροβιολογίας – Νευροφυσιολογίας Α΄ Νευρολογική Κλινική ΕΚΠΑ

Φραγκιαδάκης Διονύσιος, Ψυχολόγος M.Sc. – Ψυχοθεραπευτής, www.creteforhealing.com

Χατζημωυσιάς Αντώνιος, Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ, Alliance Manchester Business School, DBA Programme, UK, Pepperdine University, EDBA Programme, Malibu, USA

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΟΦ: (81867/19-11-2012)

Σημαντική σημείωση: Για την παραλαβή μοριοδοτημένου πιστοποιητικού παρακολούθησης απαραίτητη είναι η παρακολούθηση του 60% του επιστημονικού προγράμματος.

Εβδομάδα Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο

14-20 Μαρτίου 2022

exhibitions, key lectures, panels, neuroscience lab tours, art exhibitions
interviews, sport events, medical devices, neuroimagine, telemedicine
brain art, painting, musical events, photography, video competition

Brain Awareness Week

March 14-20 2022

ιδέα I ♥ MY

υποστηρικτές

αιγίδα

χορηγός επικοινωνίας

digital επικοινωνία

Εβδομάδα Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο

14-20 Μαρτίου 2022

Η Εβδομάδα Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο (Brain Awareness Week), 14-20 Μαρτίου, είναι μια παγκόσμια εκστρατεία για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την πρόοδο και τα οφέλη της έρευνας για τον εγκέφαλο.

Ενώνει τις προσπάθειες των συνεργαζόμενων οργανώσεων από όλο τον κόσμο σε μια εβδομάδα εορτασμού του εγκεφάλου, κάθε χρόνο στα μέσα Μαρτίου, όπως έχει διαμορφωθεί ως ιδέα από τον οργανισμό Dana Alliance for Brain, με κύριους εταίρους τις διεθνείς επιστημονικές εταιρείες Society for Neuroscience, the Federation of European Neuroscience Societies, και International Brain Research Organization. Η Εβδομάδα Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο υποστηρίζεται από Πανεπιστήμια, Σχολές Νευροεπιστημών, Εκδόσεις Νευροεπιστημών, Εθνικές Εταιρείες Νευροεπιστημών, καθώς και πολλές Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις που ασχολούνται με νευροψυχιατρικές νόσους.

Θεματικές

Ανάπτυξη του Εγκεφάλου, Λειτουργίες του Εγκεφάλου, Νόσση, Μνήμη, Κίνηση, Νους, Αισθήσεις, Συναισθήματα, Επικοινωνία, Πλαστικότητα, Ψυχική Υγεία, Νευρολογικές Νόσοι, Νευροαπεικόνιση, Εφηβεία, Άνοια, Ψυχώσεις, Κατάθλιψη, Εθισμοί, Επιθετικότητα, Θεραπείες, Διατροφή, Σεξουαλικότητα, Άθληση, Τεχνητή Νοημοσύνη.

Εκδηλώσεις

Εκθέσεις, Κεντρικές Ομιλίες, Πάνελ Συζήτησης, Περιηγήσεις Νευροεπιστημονικών Εργαστηρίων, Εκθέσεις Τέχνης, Περίπτερα Ενημέρωσης, Συνεντεύξεις με Ειδικούς, Εκδηλώσεις Άθλησης, Ενημερώσεις και Εκθέσεις Διατροφής, Εκθέσεις Ιατρικών Συσκευών και Τηλεματικών Εφαρμογών, Μαθήματα Ενημέρωσης σε Σχολεία. Επίσης, Εκθέσεις Τέχνης σχετικά με τον Εγκέφαλο, όπως Εκθέσεις και Διαγωνισμοί Ζωγραφικής, Φωτογραφίας και βίντεο, καθώς και σχετικές Μουσικές Εκδηλώσεις.

Εκθέσεις

Καμπάνια σε κοινωνικά δίκτυα, Ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σποτ, Περίπτερα ενημέρωσης σε κοινόχρηστους χώρους και εμπορικά κέντρα, Περιηγήσεις κοινού σε εργαστήρια νευροεπιστημονικού ενδιαφέροντος, Βιβλία, βίντεο, ταινίες με αντικείμενο τον Εγκέφαλο, Γιγαντοσθόνης προβολής, Εικονική πραγματικότητα, Ιατρικές διαγνωστικές και θεραπευτικές συσκευές, Νευροαπεικόνιση, Τηλεϊατρική, Συνεντεύξεις με νευροεπιστήμονες ερευνητές, Σειρά ενημερωτικών και εκπαιδευτικών μαθημάτων, Εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας και βίντεο, Ετήσιο συνέδριο, Σειρά ενημερωτικών μαθημάτων και βιωματικών εργαστηρίων σε μαθητές, και Δίκτυο εθελοντών.

Εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής

Χριστίνα Δάλλα, PhD, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ομάδα Νευροψυχοφαρμακολογίας, Ιατρική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ, εκλεγμένη Πρόεδρος του Mediterranean Neuroscience Society, Μέλος του Board of Directors European Brain Foundation, και Πρόεδρος του Ελληνικού Συμβουλίου για τον Εγκέφαλο.

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής

Μαρία Αϊδίνη, Ψυχολόγος MA, Γενική Διευθύντρια του Ελληνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγιών Πόλεων του Π.Ο.Υ.

Ορέστης Πωτάκος, MSc, PhD, Ψυχίατρος, ιδρυτής της αμκε «ομπρέλα - Νευροεπιστήμες & Ψυχική Υγεία» και της καμπάνιας "I care for my brain", Editor του περιοδικού "Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health", και Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Σεξολογίας και Διαφυλικών Σχέσεων.

Προσεχείς εκδηλώσεις

Παγκόσμια Ημέρα Εγκεφάλου, 22 Ιουλίου 2022
Εβδομάδα Ενημέρωσης για τον Εγκέφαλο, 13-19 Μαρτίου 2023

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

www.obrela.gr
www.eddyp.py.gr
www.icareformybrain.org

Επικοινωνία

info@obrela.gr, info@eddyp.py.gr
T. 210 7290496 | 210 8067888

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, 10:00 - 12:30

EA1. Σχολικό πλαίσιο και εφαρμογές τραυματοθεραπείας. Παρεμβάσεις EMDR σε μαθητές.

Γιώργος Τσουβέλας^{1,2,3}

¹Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

²EMDR-Hellas, www.emdr-hellas.gr

³«Δημητρούκειο» Ειδικό Δημοτικό Μεσολογγίου

EA2. Η αποτελεσματικότητα των Παρεμβάσεων Εικονικής Πραγματικότητας και της Θεραπείας με Υποβοήθηση Ζώων στους νέους μέσα στο φάσμα του αυτισμού: βιβλιογραφική ανασκόπηση Τυχαίων Κλινικών Μελετών.

Λαδός Βασίλειος¹, Μάμο Χρυσοβαλάντο-Ειρήνη², Ιωάννου Χριστίνα³, Λουκά Πηνελόπη⁴

¹Απόφοιτος BSc Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, Φοιτητής MSc Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής, Πανεπιστήμιο του Derby

²Απόφοιτη BSc Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, Φοιτήτρια MSc Κλινικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο του Derby

³Ψυχολόγος, MSc, PhD

⁴Ψυχολόγος, MSc, PhD

EA3. Nutrition, Habits, Lifestyle and Decision-Making in Business.

Georgios Lountzis¹, Theodosios Palaskas²

¹PhD Candidate at Panteion University of Social and Political Sciences, Department of Economics and Regional Development

²Professor at Panteion University of Social and Political Sciences, Department of Economics and Regional Development

EA4. Examining the association between the binding processes of Working Memory and Vascular Risk Profile in adults via a computerized tool.

Eirini Bika¹

¹Post-graduate student, Aristotle University of Thessaloniki

EA5. Etiopathogenesis of Asperger Disease & a psychosomatic imprinting seen from a psychoanalytic- psychodynamic critical point of view: A systematic Review.

Tsantzalou Kassiani - Styliani¹

¹Προπτυχιακή φοιτήτρια 3ου έτους, Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

EA6. The role of verbal working memory and inhibition in the comprehension of subject and object relative clauses in Greek high-functioning children with Autism Spectrum Disorder.

Ξανθή Καμώνη¹, Σπιριδούλα Βαρλοκώστα², Ελένη Περιστερή³

¹Καθηγήτρια Αγγλικών, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΠΜΣ Γνωσιακή Επιστήμη, ΕΚΠΑ

²Τμήμα Φιλολογίας, Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ

³Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΑΠΘ

EA7. Λόγος, Εκπαίδευση και Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.

Γιώτσα Άρτεμις¹, Παναγιωτακοπούλου Ιωάννα-Σταματίνα²

¹Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

²Υπ. Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

EA8. Το Μέλλον στην Έρευνα της Νευροπλαστικότητας και της Μουσικής.

Efthymios Papatzikis¹, Maria Agaraki¹, Rosari Naveena Selvan^{2,3}, Varun Pandey⁴, Fathima Zeba⁵

¹Department of Early Childhood Education and Care, Oslo Metropolitan University, Norway

²Institute for Physics 3 - Biophysics and Bernstein Center for Computational Neuroscience (BCCN), University of Göttingen, Germany

³Department of Psychology, University of Münster, Münster, Germany

⁴NeuralORCH A.I. LLP, India

⁵School of Humanities and Social Sciences, Manipal Academy of Higher Education Dubai, United Arab Emirates

EA9. Ψυχεδελικές ουσίες στην κλινική πράξη και στην αντιμετώπιση της κατάθλιψης.

Δαβούτη Ευσταθία¹, Δάλλα Χριστίνα²

¹Ψυχολόγος, προπτυχιακή φοιτήτρια Ιατρικής, ΕΚΠΑ (4ο έτος)

²Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ιατρική σχολή, ΕΚΠΑ

EA10. Forced social isolation and lockdown experience during COVID-19 pandemic: Self-reported depression, anxiety, trauma and sleep health in a Greek adult sample.

Athanasia Liozidou^{1,2}, Vasiliki Varela¹, Dimitris Vlastos¹, Erasmia Yogarakis¹, Elisabet Alzueta³, Paul B. Perrin⁴, Daniela Ramos-Usuga^{5,6}, Juan Carlos Arango-Lasprilla^{6,7,8}

¹Laboratory of Cognitive Neuroscience and Clinical Neuropsychology, The Scientific College of Greece.

²Department of Medicine, School of Health Sciences, National and Kapodistrian University of Athens.

³Center for Health Sciences, SRI International, Menlo Park, CA, USA.

⁴Department of Psychology, Virginia Commonwealth University, Richmond, VA, USA.

⁵Biomedical Research Doctorate Program, University of the Basque Country, Leioa, Spain.

⁶BioCruces Bizkaia Health Research Institute, 48903 Barakaldo, Spain.

⁷KERBASQUE, Basque Foundation for Science, Bilbao, Spain.

⁸Department of Cell Biology and Histology, University of the Basque Country, Leioa, Spain.

EA11. Τραυματοθεραπεία με τη Μέθοδο EMDR (Eye Movement and Desensitization Reprocessing) και Θεραπευτική Απαρτίωση με το Μοντέλο CRM (Comprehensive Resource Model) σε θεραπευόμενο με διάγνωση Οξέως Μετα-τραυματικού Στρες - Οι νέοι ορίζοντες της Νευροψυχοθεραπείας.

Θεώνη - Φανή Τριανταφύλλου¹

¹Ψυχολόγος, MSc Κλινικής Ψυχολογίας, PhD Γεν. - Πειρ. Ψυχολογίας Παν/μίου Κρήτης, 414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Ψυχιατρική Κλινική

Παρασκευή 17 Δεκεμβρίου, 20:00 - 21:00

**EA12. Το μυστήριο «Άνθρωπος»: Σώμα και ψυχή, εγκέφαλος και νους.
Καραπέτσας Ανάργυρος¹**

¹Ομότιμος καθηγητής κλινικής νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

**EA13. Νευροψυχολογική διερεύνηση εφήβων με εθισμό στο διαδίκτυο.
Καραπέτσας Ανάργυρος¹, Φώτης Απόστολος²**

¹Ομότιμος καθηγητής κλινικής νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

²Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

**EA14. Η επίδραση του ψυχικού τραύματος από τη παιδική έως την ενήλικη ζωή.
Καραγγέλη Κωνσταντίνα Μαρία¹**

¹Ψυχολόγος, Ειδικευση στη Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία

EA15. Αξιολόγηση των λειτουργιών της προσοχής σε περιβάλλον εικονικής πραγματικότητας: Η έως τώρα εμπειρία από το Computerized Battery for the Assessment of Attention Disorders.

Αμαρυλλίς-Χρυσή Μαλεγιαννάκη¹, Ευαγγελία Γαρεφαλάκη², Μαίρη Κοσμίδου³

¹Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

²Απόφοιτος ΔΠΜΣ Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ

³Καθηγήτρια, Εργαστήριο Γνωστικής Νευροεπιστήμης, Τμήμα Ψυχολογίας ΑΠΘ

ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (E-POSTERS)

P1. Συμπτώματα ΔΕΠ-Υ και δείκτες ψυχοπαθολογίας σε μαθητές με νοπητική ανωριμότητα.

Έλλη Κότσαλου¹, Γιώργος Τσουβέλας^{1,2}, Ανδρέας Χαρμαντζής¹

¹«Δημητρούκειο» Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Μεσολογγίου

²Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

P2. Προσκόλληση και Πρώιμα Δυσλειτουργικά Σχήματα σε παιδιά που διαμένουν σε πλαίσια ιδρυματικής φροντίδας.

Γιώργος Τσουβέλας¹, Ξένια Αντωνίου², Μιχαήλα Χονδροκούκη³, Μαρία Βρεττοπούλου³, Γιώργος Μπουρούς⁴, Γιώργος Νικολαΐδης⁵

¹Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

²Ιδιώτης Παιδοψυχίατρος, Αθήνα

³Το Χαμόγελο του Παιδιού, Κέντρο Ημέρας «Το Σπίτι Του Παιδιού»

⁴Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Δυτικών Κυκλάδων

⁵Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού

P3. A review of the role of language exposure to cognitive aptitudes based on LENA measures.

Paris Binos¹

¹SLP PhD, Special Teaching Staff, Department of Rehabilitation Sciences, Cyprus University of Technology

P4. Θετικά συναισθήματα στο σχολείο: Το παράδειγμα της Ευγνωμοσύνης.
Μιχαηλίδης Γεώργιος¹

¹PhD, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης, Χαροκόπειο Παν/μιο

P5. Συγκινησιακή ρύθμιση της μνήμης.

Μαρία Μοδέ¹

¹Φοιτήτρια στην Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών

P6. Share4Brain - Sharing Good practices for Brain Education.

Roland Pochet¹, Jose Luis Trejo², Prof. Pavle Andjus³, Prof. Christina Dalla⁴, Fokion Dimitriadis⁵, Marina Makri⁶, Kalliopi Panagiotopoulou⁷, Spyros Zorbas⁸, Akyllina Despoti⁹, Mr. Donato Bonifazi¹⁰

¹PhD, Secretary-General of the Belgian Brain Council

²PhD, President of the Spanish Brain Council

³President of the Serbian Brain Council

⁴Vice-President of the Mediterranean Neuroscience Society

⁵BSc, Secretary-General of the Greek Carers Network EPIONI

⁶PhDcan., Biologist - Psychotherapist

⁷MD, PhD, Allergist - Psychotherapist

⁸MSc, President of the Greek Carers Network EPIONI

⁹Clinical Neuropsychologist, Clinical Ergospirometry, Exercise & Rehabilitation Lab, School of Medicine, UOA

¹⁰Chief Executive Officer at Consorzio per Valutazioni Biologiche e Farmacologiche - CVBF

P7. Ψυχική Υγεία Ιατρονοσηλευτικού Προσωπικού Μονάδων Υψηλής Επικινδυνότητας και Αυξημένης Παρακολούθησης - Ποιοτική Ανάλυση.

Χρηστάκη Βασιλεία^{1,2}

¹Φοιτήτρια στο ΠΜΣ: «Στρατηγικές Αναπτυξιακής & Εφηβικής Υγείας» της Ιατρικής Σχολής Αθηνών

²Φοιτήτρια BSc «(Hons) Psychology» Μητροπολιτικό Κολλέγιο/ University of East London

P8. Διερεύνηση συσχετιστικών προτύπων μεταξύ δομικών μεταβλητών του φλοιού και ενεργού μνήμης.

Κασελίδης Δ.¹, Αγγελοπούλου Γ.¹, Σίμος Π.², Παπαγεωργίου Γ.¹, Τσολακόπουλος Δ.¹, Βελονάκης Γ.³, Καραβασίλης Ε.³, Παντολέων Β.³, Κελέκης Ν.³, Reisert M.⁴, Rijntjes M.⁵, Weiller C.⁵, Petrides M.⁶, Πόταγας Κ.¹

¹Μονάδα Νευροψυχολογίας και διαταραχών λόγου, 1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

²Τομέας Ψυχιατρικής και Επιστημών Συμπεριφοράς, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

³2ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικό», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

⁴Medical Physics, Department of Diagnostic Radiology, Faculty of Medicine, University Freiburg

⁵Department of Neurology & Neurophysiology, University Hospital Freiburg

⁶Cognitive Neuroscience Unit, Department of Neurology and Neurosurgery, Montreal Neurological Institute, McGill University

P9. Η σχέση των δεσμίδων λευκής ουσίας του γλωσσικού δικτύου με την ενεργό μνήμη.

Κασελίμης Δ.¹, Αγγελούπουλου Γ.¹, Σίμος Π.², Τσολακόπουλος Δ.¹, Παπαγεωργίου Γ.¹, Βελονάκης Γ.³, Καραβασίλης Ε.³, Παντολέων Β.³, Κελέκης Ν.³, Reisert M.⁴, Rijntjes M.⁵, Weiller C.⁵, Petrides M.⁶, Πόταγας Κ.¹

¹Μονάδα Νευροψυχολογίας και διαταραχών λόγου, 1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

²Τομέας Ψυχιατρικής και Επιστημών Συμπεριφοράς, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

³2ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικό», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

⁴Medical Physics, Department of Diagnostic Radiology, Faculty of Medicine, University Freiburg

⁵Department of Neurology & Neurophysiology, University Hospital Freiburg

⁶Cognitive Neuroscience Unit, Department of Neurology and Neurosurgery, Montreal Neurological Institute, McGill University

P10. Διερεύνηση πιθανών υποκείμενων μηχανισμών στις διαταραχές πραγματολογίας σε ασθενείς με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο του δεξιού ημισφαιρίου.

Δ. Τσολακόπουλος¹, Δ. Κασελίμης¹, Γ. Αγγελούπουλου¹, Γ. Παπαγεωργίου¹, Γ. Κωνσταντακόπουλος², Ε. Κορομπόκη³, Α. Τουντοπούλου³, Δ. Γούτσος⁴, Σ. Βασιλοπούλου³, Κ. Πόταγας¹

¹Μονάδα Νευροψυχολογίας και Διαταραχών του Λόγου, 1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

²Α Ψυχιατρική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

³1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

⁴Τμήμα Γλωσσολογίας, Σχολή Φιλοσοφίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

P11. Η Ομαδική Ψυχοθεραπευτική Παρέμβαση Social Thinking and Affective Regulation (STAR) για παιδιά και εφήβους στο πλαίσιο παιδοψυχιατρικής ενδονοσοκομειακής θεραπείας.

Γεώργιος Γιαννακόπουλος¹, Αντωνία Τσάκαλη², Χριστίνα Τσουκαλά², Μαρία Δαβερώνη², Παρασκευή Γούλα³, Νεφέλη Καρακίτσου², Γεράσιμος Κολαΐτης⁴

¹Επ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Μονάδας Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

²Ειδ. Ψυχίατρος Παιδιού και Εφήβου, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

³Ψυχίατρος Παιδιού και Εφήβου, Επικουρική Ιατρός, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

⁴Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

P12. Ο Εγκέφαλος, η Μάθηση και η Στερεομετρία.

Νικολόπουλος Γιάννης¹

¹Ερευνητής & Διδάσκων ΠΤΔΕ-ΕΚΠΑ

P13. Εκτίμηση της ψυχικής ανθεκτικότητας σε φοιτητές Νοσηλευτικής.

Αθανασιάδου Φωτεινή^{1,2}, Πολυχρόνιος Βασιλειάδης², Χριστίνα Γρηγορίου²

^{1,2}Νοσηλεύτρια Ψυχικής Υγείας, Msc Ψυχικής Υγείας, phd, Πανεπιστημιακός Υπότροφος ΔΙ-ΠΑΕ

²Φοιτητές Νοσηλευτικής, ΔΙΠΑΕ, Τμήμα Νοσηλευτικής Παράρτημα Διδυμοτείχου

P14. Cerebral laterality as assessed by functional transcranial Doppler ultrasound in right- and left-handers: A comparison between handwriting and smartphone typing.

Christos Samsouris^{1,2}, Filippos Vlachos³, Marietta Papadatou-Pastou^{1,2}

¹Biomedical Research Foundation, Academy of Athens, Athens, Greece

²School of Education, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

³Department of Special Education, University of Thessaly

P15. Verbs with Alternating Transitivity in Children with Developmental Language Impairment.

Stella Sourla¹, Stavroula Stavrakaki²

¹Postdoc Student, Dep Linguistics-Neurolinguistics at Aristotle University of Thessaloniki

²Professor of Linguistics-Neurolinguistics at Aristotle University of Thessaloniki

P16. Cerebral lateralization of written language in children at risk for dyslexia and the effects of a phonological intervention.

Anastasia-Konstantina Papadopoulou^{1,2}, Sofia Anesiadou³, Panagiota Pervanidou³, Konstantina Fragkouli⁴, Athanasios Papakostas⁴, Filippos Vlachos⁵, Marietta Papadatou-Pastou^{1,2}

¹School of Education, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

²Biomedical Research Foundation, Academy of Athens, Athens, Greece

³Laboratory of Developmental Psychophysiology and Stress Research, Unit of Developmental and Behavioral Pediatrics, First Department of Pediatrics, School of Medicine, National and Kapodistrian University of Athens, 'Aghia Sophia' Children's Hospital, Athens, Greece

⁴Department of Philosophy, Pedagogy, and Psychology, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

⁵Department of Special Education, University of Thessaly Volos, Greece

P17. The underlying cognitive resources for timing and rhythm perception in patients with aphasia and healthy controls.

Simoudi C.^{1,2}, Kasselimis D.¹, Konstantakopoulos G.³, Mantas A.⁴, Dellatolas G.⁵, Evdokimidis I.¹, Potagas C.¹

¹Neuropsychology and Language Disorders Unit, Eginition Hospital, First Department of Neurology, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

²Department of Psychology, Panteion University of Social and Political Sciences, Athens, Greece

³1 st Department of Psychiatry, Eginition Hospital, Athens National and Kapodistrian University, Greece

⁴University Mental Health, Neurosciences and Precision Medicine Research Institute «Costas Stefanis» (UMHRI), Greece

⁵University of Paris-Saclay, University of Paris-SUD, UVSQ, CESP, Inserm, Paris, France

P18. Investigating stress responses in high anxiety: A mitochondrial approach.

Maria P. Papageorgiou^{1,2}, Markus Nussbaumer^{1,2}, Angeliki-Maria Vlaikou^{1,2}, Daniela Theodoridou³, Chrysoula Komini^{1,2}, Constantinos Konidaris^{1,2}, Eleni Grammenou^{1,2}, Maria Syrrou³ and Michaela D. Filiou^{1,2}

¹Laboratory of Biochemistry, Department of Biological Applications & Technologies, School of Health Sciences, University of Ioannina, Ioannina, Greece

²Biomedical Research Division, Institute of Molecular Biology and Biotechnology, Foundation for Research and Technology-Hellas (FORTH), Ioannina, Greece

³Laboratory of Biology, Faculty of Medicine, School of Health Sciences, University of Ioannina, Ioannina, Greece

P19. Φυσική δραστηριότητα & εγκεφαλική λειτουργία.

Παρασκευή Κουφοπούλου¹, Αθανάσιος Βοζίκης², Ιωάννης Κυριαζής³, Σάρα – Ελένη Αμπραχίμ⁴, Διονυσία Μπούρα⁵, Ειρήνη Αναστασοπούλου⁶, Ελισσάβητ Ιακωβίδου⁷

¹Διδάκτωρ, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, Εργαστήριο Οικονομικών & Διοίκησης της Υγείας, Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών & Διεθνών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, MSc., BSc., Εκπαιδύτρια ΙΕΚ ΕΚΑΒ, Κέντρο Κοινότητας, Δήμος Αγίου Δημητρίου, τ. Αναπληρώτρια Διοικήτρια ΓΝΑ ΚΑΤ, τ. Πρόεδρος ΔΣ ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Κυκλάδων

²Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, Διευθυντής Εργαστηρίου Οικονομικών & Διοίκησης της Υγείας, Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών & Διεθνών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

³MD, PhD, Παθολόγος-Διαβητολόγος, Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής ΓΝΑ ΚΑΤ, FNSCOPE.

⁴RN, ΓΝΑ ΚΑΤ, PhD (c), Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, MSc. Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, MSc. Salud y Calidad de Vida, Universidad de Huelva.

⁵MD, Αναισθησιολόγος, Επιμελήτρια Α', Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς 'Οι Άγιοι Ανάργυροι'.

⁶RN, Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς 'Οι Άγιοι Ανάργυροι', PhD (c), Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας & Πρόνοιας, ΠΑΔΑ, MSc. Διοίκηση Μονάδων Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών, ΠΑΔΑ.

⁷MD, Γενική Ιατρός, ΕΚΑΒ-ΕΚΕΠΥ, MSc. Διοίκηση της Υγείας, Πανεπιστήμιο Πειραιώς – Τ.Ε.Ι. Αθηνών, MSc. Δημόσιας Υγείας, ΕΣΔΥ

**ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ
ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ & ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

EA1. Σχολικό πλαίσιο και εφαρμογές τραυματοθεραπείας. Παρεμβάσεις EMDR σε μαθητές. Γιώργος Τσουβέλας^{1,2,3}

1Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2EMDR-Hellas, www.emdr-hellas.gr

3«Δημητρούκειο» Ειδικό Δημοτικό Μεσολογγίου

Οι Σχολικοί Ψυχολόγοι έχουν σημαντικό ρόλο στην ανίχνευση συμπτωμάτων ψυχοπαθολογίας, στην πρώιμη και έγκαιρη παρέμβαση και έχουν την δυνατότητα να παρέχουν όταν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες και η σχετική εξειδίκευση, ψυχοθεραπευτική παρέμβαση σε μαθητές. Λόγω της θέσης τους μπορούν να προσεγγίσουν ολόκληρη την οικογένεια και να μειώσουν τον κίνδυνο εμφάνισης και εδραίωσης συναισθηματικών δυσκολιών σε μαθητές που έχουν εκτεθεί σε τραυματικά/ ψυχοπιεστικά γεγονότα. Η μέθοδος «Απευαισθητοποίηση και Επαναπροσαρμογή μέσω οφθαλμικών κινήσεων» (EMDR) αποτελεί ένα τεκμηριωμένο ολιστικό μοντέλο ψυχοθεραπείας για το ψυχικό τραύμα καθώς και για άλλες ψυχικές και σωματικές διαταραχές σχετιζόμενες με τις πρώιμες αντίξοες εμπειρίες ζωής. Στόχος της μεθόδου, με βάση το μοντέλο Adaptive Information Processing, είναι η μετατροπή μιας δυσλειτουργικής αφομοίωσης μιας τραυματικής εμπειρίας σε λειτουργική μέσα σε ένα ασφαλές θεραπευτικό πλαίσιο. Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της ψυχοθεραπείας EMDR σε παιδιά και εφήβους υπήρξε τεκμηριωμένη μείωση των συμπτωμάτων σε τραύματα τύπου I και σε σύγκριση με τις παρεμβάσεις CBT, για το EMDR χρειάστηκε μικρότερος αριθμός συνεδριών. Στη βιβλιογραφία εντοπίζονται παρεμβάσεις σε παιδιά αναφορικά με τραύμα συνδεόμενο με φυσικές καταστροφές (π.χ. πλημμύρες, σεισμό), τροχαία ατυχήματα, μεμονωμένα τραυματικά γεγονότα αλλά και εν εξελίξει τραυματικές καταστάσεις με στόχο την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας και την παρέμβαση στο πρόσφατο τραύμα. Μέσα από την ανακοίνωση θα γίνει αναφορά σε μελέτες περίπτωσης στις οποίες εφαρμόστηκαν παρεμβάσεις το EMDR σε μαθητές εντός σχολικού πλαισίου. Η μέθοδος EMDR αποτελεί μια καινοτόμο ψυχοθεραπευτική παρέμβαση που μπορεί να εφαρμοστεί σε ατομικό και ομαδικό (π.χ. GTEP, Butterfly Hugs) πλαίσιο, με βραχείες (π.χ. flash protocol, RTEP) αλλά και πιο εστιασμένες (standard protocol) παρεμβάσεις σε μαθητές που έχουν βιώσει ψυχοτραυματικές εμπειρίες.

EA2. Η αποτελεσματικότητα των Παρεμβάσεων Εικονικής Πραγματικότητας και της Θεραπείας με Υποβοήθηση Ζώων στους νέους μέσα στο φάσμα του αυτισμού: βιβλιογραφική ανασκόπηση Τυχαίων Κλινικών Μελετών.

Λαδάς Βασίλειος¹, Μάμο Χρυσοβαλάντο-Ειρήνη², Ιωάννου Χριστίνα³, Λουκά Πηνελόπη⁴

¹Απόφοιτος BSc Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, Φοιτητής MSc Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής, Πανεπιστήμιο του Derby

²Απόφοιτη BSc Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, Φοιτήτρια MSc Κλινικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο του Derby

³Ψυχολόγος, MSc, PhD

⁴Ψυχολόγος, MSc, PhD

Οι Διαταραχές ή πιο ευγενικά, οι Δυσκολίες του Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), είναι μια διάχυτη, νευρο-αναπτυξιακή, δια-βίου κατάσταση, που ξεδιπλώνεται μέσα από: επιπλοκές στην κοινωνικό-συναισθηματική αμοιβαιότητα, δυσκολίες σε επικοινωνιακό επίπεδο και περιοριστικές και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές. Η εγκατάσταση της ΔΑΦ στο γνωστικό τμήμα των νεαρών ατόμων μπορεί να προκαλέσει συννοσορότητα και ως εκ τούτου, η εκτίμηση και η αντιμετώπιση της ΔΑΦ θα πρέπει να εφαρμόζεται παράλληλα με την έκφραση των συμπτωμάτων της. Ωστόσο, οι δυσκολίες αντιμετώπισης, αλλά και της ανίχνευσης της ΔΑΦ και τα υψηλά ποσοστά λανθασμένων διαγνώσεων, καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Έχουν αναπτυχθεί ικανοποιητικά θεραπευτικά εργαλεία για τη βοήθεια των νεαρών ατόμων με ΔΑΦ. Η παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση αναλύει δύο από αυτά: τη Θεραπεία με Υποβοήθηση Ζώων (ΘΥΖ) και τις Παρεμβάσεις Εικονικής-Πραγματικότητας (ΠΕΠ). Αυτά διερευνήθηκαν αξιολογώντας την αποτελεσματικότητά τους, μελετώντας Τυχαίες Κλινικές Δοκιμές που δημοσιεύθηκαν στις βάσεις δεδομένων PubMed.gov-Clinicaltrials.gov. Η ΘΥΖ θα αξιολογηθεί σχετικά με την αποτελεσματικότητά της στη βελτίωση των Πτυχών των Διαπροσωπικών και Λειτουργικών Προβλημάτων, Θεωρία του Νου και συμπεριφορές υπερκινητικότητας, ενώ οι ΠΕΠ θα αξιολογηθούν σχετικά με την αποτελεσματικότητά τους να διευρύνουν την έκφραση και ρύθμιση των συναισθημάτων, την κοινωνικό-συναισθηματική αμοιβαιότητα και τις κινητικές και γνωστικές δεξιότητες. Τα αποτελέσματα της μελέτης αναδεικνύουν ελλείματα στη δομή των ερευνητικών μεθόδων που αξιολογήθηκαν, τη δράση των παρεμβάσεων στα συμπτώματα δευτέρου επιπέδου, ενώ θα συζητηθεί μια πρωτοπόρος χρήση της ΠΕΠ, η οποία μπορεί να αξιοποιήσει τη κινητική μάθηση, ως γέφυρα, για τη συνολική βελτίωση των ατόμων με ΔΑΦ.

EA3. Nutrition, Habits, Lifestyle and Decision-Making in Business.

Georgios Lountzis¹, Theodosios Palaskas²

¹PhD Candidate at Panteion University of Social and Political Sciences, Department of Economics and Regional Development

²Professor at Panteion University of Social and Political Sciences, Department of Economics and Regional Development

The Decision-Making Process (DMP), part of our everyday most frequent action, encompasses specific steps. Hence, the question of how the decisions could be influenced has arisen. This paper intends to investigate whether nutrition, habits, and lifestyle might statistically influence the management DMP – with a focus on the business field. Some groups of food could be held responsible for this effect, as they encourage the secretion of specific hormones. These hormones influence the brain's function that may in turn affect humans' behavior and emotional status, and hence, the final decision. To this extend, fieldwork was undertaken to an extensive population using appropriately designed questionnaire to select and statistically analyze related quantitative and qualitative information. The Nutrition, Habits, and Lifestyle (NHL) is the basic variable of the study which is expected a-priori to influence the DMP. The research analysis uses sample from Greek companies/organizations of various sectors and sizes. The applied tests show that the questionnaire for NHL and DMP present acceptable reliability and validity. The findings indicate that the DMP is statistically influenced by the nutrition, habits, and lifestyle in conjunction with the BMI.

EA4. Examining the association between the binding processes of Working Memory and Vascular Risk Profile in adults via a computerized tool. Eirini Bika¹¹Post-graduate student, Aristotle University of Thessaloniki

Episodic buffer (EB), a key component of working memory, seems to have a rather complicated function as part of binding processes. Recent papers on the field, claim that binding processes of working memory (WM), are assisted by attention and executive functions. On the same page, vascular pathology, is gaining more ground as the main underlying cause for many brain pathologies. Hypercholesterolemia, hypertension, obesity, diabetes, lack of exercise and smoking are the most common risk factors, people of all ages suffer from and constitute the main vascular risk factors responsible for a possible decline in executive functions and attention. Thus, this research is an attempt to examine the relation between the binding functions of WM and the existence of vascular risk factors, via a computerized tool focused on feature binding. The study comprised of adults (N= 229), with and without vascular risk factors. The main tools used were a self-reference biomarker questionnaire and a feature binding test (FBT). The results showed that participants who report suffering from one or more vascular risk factors had significantly lower performance on specific subtasks of the FBT, in comparison to the participants who were healthy. This allows us to assume that there might be a positive association between feature binding processes and a vascular risk profile in adults, and such a test could be a useful diagnostic tool for early cognitive impairment due to incipient vascular pathology.

EAS. Etiopathogenesis of Asperger Disease & a psychosomatic imprinting seen from a psychoanalytic- psychodynamic critical point of view: A systematic Review.

Tsantzalou Kassiani - Styliani¹

¹Προπτυχιακή φοιτήτρια 3ου έτους, Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

In recent years the compositeness has crept into our lives and has variously influenced behaviors and emotional interaction between people. The establishment of social relations, the contact with social environment and a deeper understanding of it is a difficult task especially in cases of psychological developmental syndromes that affect people at a psychosocial level. This article examines Asperger's syndrome from a critical point of view, the psychosomatic imprint of the confusion caused by the lack of social communication with the environment. The purpose of this systematic review, on the one hand, is to represent a variety of research findings on Asperger's etiopathogenesis and to incorporate it into a psychological-neuropsychological interpretation. The findings on brain regions, neural networks and how different theories approach learning behaviors, which sideline their normal functional placement in Asperger's syndrome, are analyzed. People with Asperger's syndrome have been shown to experience difficulty in understanding the compositionality of each other's subjective experience and develop empathy by incorporating into this experience their own personal objective experience. This bewilderment can lead to an accumulation of charged energy which seeks to defuse itself by finding a way out in a psychosomatic imprint. On the other hand, the systematic review aims to create interest in future studies in examining the psychosomatic trace, as an imprint of the social interaction difficulties faced by people with Asperger's. So, psychosomatic was analyzed from a psychoanalytic-psychodynamic approach focusing on the concept of alexithymia and theories, that focused on the appearance of Psychosomatic from the exploratory point of view of the mentally imprint to the body, linking mental health with physical.

EA6. The role of verbal working memory and inhibition in the comprehension of subject and object relative clauses in Greek high-functioning children with Autism Spectrum Disorder.

Ξανθή Καμώνα¹, Σπυριδούλα Βαρλοκώστα², Ελένη Περιστερή³

¹Καθηγήτρια Αγγλικών, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια ΠΜΣ Γνωσιακή Επιστήμη, ΕΚΠΑ

²Τμήμα Φιλολογίας, Καθηγήτρια, ΕΚΠΑ

³Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΑΠΘ

Working memory (WM) and inhibition have been widely assessed in children with Autism Spectrum Disorder (ASD) (Joseph et al., 2005; Happé et al., 2006). The overall findings suggest that EF deficits in ASD are closely linked to the children's language comprehension performance, especially in complex structures such as relative clauses (RC) (Dunleaman et al., 2016). The present work investigates autistic children's performance in complex movement structures, and explores the extent to which performance in these structures is affected by the children's language ability, WM and inhibition. Eight Greek-speaking children with ASD and eight typically developing (TD) children were assessed through a Digit Span Backwards WM task (Wechsler Intelligence Scale for Children – Revised; Wechsler, 1974), two inhibition tasks – the Eriksen Flanker (Eriksen & Eriksen, 1974) and the Stop Signal task (Logan & Cowan, 1984) – the PPVT-R test assessing receptive vocabulary (Simos et al., 2006), and a picture selection task with subject and object relative clauses (RC). The results showcased low performance in both EF tasks for the ASD group. In the RC task, object RCs were more difficult for both groups, suggesting a subject-object asymmetry due to the intervention effect that the subject noun phrase induces in these structures. Strong correlations were found between WM and the overall performance in the RC comprehension task for the ASD group only. The overall results suggest that autistic children tend to rely on cognitive resources to perform in a structurally demanding language task to a greater extent relative to their TD peers.

EA7. Λόγος, Εκπαίδευση και Ελληνική Νοηματική Γλώσσα.

Γιώτα Άρτεμις¹, Παναγιωτακοπούλου Ιωάννα-Σταματίνα²
1Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
2Υπ. Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ο λόγος είναι η επικοινωνία εννοιών μέσα από σύμβολα τα οποία συνήθως λαμβάνουν τη μορφή λέξεων, γραπτών ή προφορικών. Ο άνθρωπος έχει μια έμφυτη ικανότητα να αναγνωρίζει τη γλώσσα στο περιβάλλον και να τη μαθαίνει. Αυτή η άσφογη εκτέλεση στην παραγωγή γλώσσας συμβαδίζει με μια καταπληκτική ικανότητα κατανόησης της γλώσσας, για τη δημιουργία εκφράσεων με νόημα. Η επικοινωνιακή ιδιαιτερότητα των κωφών είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τον οπτικοκινητικό δίαυλο επικοινωνίας, με αποτέλεσμα την εν δυνάμει ανάπτυξη μιας γλώσσας μέσω του οπτικού πεδίου, της νοηματικής γλώσσας. Για το λόγο αυτό παρατηρείται και η αυθόρμητη εμφάνιση και ανάπτυξη νοηματικής (κινηματικής) γλώσσας. Η κώφωση διακρίνεται συνήθως σε δύο τύπους, τη νευρογενή κώφωση και την κώφωση αγωγής. Διακρίνεται, δε, σε δυο μορφές, τη συγγενή και την επίκτητη. Ο βαθμός αναπηρίας έγκειται στη μορφή και το χρόνο εμφάνισής της. Αν η κώφωση επέλθει κατά τη νηπιακή ηλικία, πριν την ανάπτυξη του λόγου, η αντίληψη του λόγου και ο προφορικός λόγος δεν αναπτύσσονται ή παραμένουν στο επίπεδο που ήταν πριν προσβληθεί το άτομο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι κωφοί διατηρούν ακέραιο τον εσωτερικό λόγο, έχοντας φυσιολογική νοημοσύνη. Σκέπτονται όπως οι υπόλοιποι άνθρωποι, αλλά ο γραπτός τους λόγος είναι διαφορετικός από των ακουώντων, καθώς σκέπτονται με βάση τη γλώσσα τους (νοηματική), που έχει πολλές φορές διαφορετική σύνταξη ή εκφράσεις. Η αξιωματική θεώρηση των κωφών ως μελών γλωσσικών μειονοτήτων υποδηλώνει ότι δεν καθίσταται οπωσδήποτε κάθε κωφό άτομο αυτόματα και μέλος μιας γλωσσικής μειονότητας. Ως προς αυτό το θέμα, όμως, ο πληθυσμός των κωφών είναι αρκετά ανομοιογενής. Για τους λόγους αυτούς, θα πρέπει να αξιοποιούνται όλες οι εκπαιδευτικές πρακτικές, ώστε η εκπαίδευση να αποβεί ουσιαστική και ευεργετική, για κάθε παιδί.

EA8. Το Μέλλον στην Έρευνα της Νευροπλαστικότητας και της Μουσικής. Efthymios Papatzikis¹, Maria Agapaki¹, Rosari Naveena Selvan^{2,3}, Varun Pandey⁴, Fathima Zeba⁵¹Department of Early Childhood Education and Care, Oslo Metropolitan University, Norway²Institute for Physics ³ - Biophysics and Bernstein Center for Computational Neuroscience (BCCN), University of Göttingen, Germany³Department of Psychology, University of Münster, Münster, Germany⁴NeuralORCH A.I. LLP, India⁵School of Humanities and Social Sciences, Manipal Academy of Higher Education Dubai, United Arab Emirates

Τα τελευταία χρόνια ένας τομέας των νευροεπιστημών που έχει δημιουργήσει μεγάλο ενδιαφέρον είναι η μελέτη της νευροπλαστικότητας. Πιο συγκεκριμένα, η σύνδεση της μουσικής με την νευροπλαστικότητα έχει συζητηθεί σε μεγάλο βαθμό, με έναν αυξανόμενο αριθμό μελετών που αποδεικνύουν την επιστημονική δυναμική της. Ωστόσο, τα μη ενοποιημένα -ή ακόμα και χαμηλής ποιότητας, όπως περιγράφονται από κάποιους- μεθοδολογικά πρότυπα που εφαρμόζονται μερικές φορές σε αυτό το ερευνητικό πεδίο έχουν "πυροδοτήσει" μια έντονη συζήτηση σχετικά με την επακόλουθη ποιότητα έρευνας, τη δυνατότητα εφαρμογής, την επαναληψιμότητα, και την ευρύτερη επικοινωνία των γνώσεων που σχετίζονται με αυτό. Προσπαθώντας να αντιμετωπίσουμε αυτό το φλέγον ζήτημα, στην πρόσφατη μελέτη μας συγκεντρώσαμε όλα τα διαθέσιμα δημοσιευμένα άρθρα, ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας, που έχουν εκδοθεί μετά από τη διαδικασία peer-reviewed στον τομέα της μουσικής και της νευροπλαστικότητας σε ένα ολόκληρο ημερολογιακό έτος (2019) και προχωρήσαμε στη συστηματική και κριτική αξιολόγηση και εκτίμηση της μεθοδολογικής τους ποιότητας. Ο στόχος ήταν να παρασχεθεί ένα προκαταρκτικό, στο ελάχιστο αποδεκτό μεθοδολογικό όριο ποιότητας, ώστε να προκύψει βασισμένο σε αυτό μια περαιτέρω συζήτηση και πιθανόν ανάπτυξη του συγκεκριμένου πεδίου. Ακολουθώντας συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής άρθρων ως προς τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αντιληπτή και εκδηλώνεται η σύνδεση της μουσικής και της νευροπλαστικότητας, 89 άρθρα πληρούσαν τις προϋποθέσεις για την έρευνα αυτή. Η εκτίμηση της ποιότητας των 89 άρθρων πραγματοποιήθηκε από τρεις ανεξάρτητους βαθμολογητές, ακολουθώντας ένα σταθμισμένο σύστημα αξιολόγησης που βασίζεται στην ανάλυση της συμφωνίας μεταξύ βαθμολογητών σε ζεύγη και ειδικεύεται σε αυτό το είδος έρευνας. Η βαθμολογήσή τους διασταυρώθηκε με ένα μέτρο αξιοπιστίας μεταξύ των βαθμολογητών, και αναλύθηκε περαιτέρω πραγματοποιώντας συγκρίσεις πολλαπλών αξιολογήσεων και αναλύσεις ομαδικής μήτρας (matrix). Τα ευρήματά μας έδειξαν ορισμένες αναμενόμενες διαφοροποιήσεις ως προς τη συμφωνία των βαθμολογητών για την μεθοδολογική ποιότητα των άρθρων, υποδεικνύοντας παράλληλα μέτρια αλλά στατιστικά σημαντική ($W = 0.44$, $\chi^2 = 117.249$, $p = 0.020$) συμφωνία μεταξύ αυτών. Για τις τρεις διαφορετικές ομάδες βαθμολογητών που σχηματίστηκαν και αναλύθηκαν (συγκρίσεις σε ζεύγη) η συνολική εκτίμηση της ποιότητας των άρθρων ποσοτικής έρευνας κυμαινόταν μεταξύ επαρκών (median = 0.70), καλών (median = 0.74) και υψηλών (median = 0.83) επιπέδων, ενώ για εκείνα της ποιοτικής έρευνας μεταξύ επαρκών (median = 0.58) και υψηλών (median = 0.85) επιπέδων. Με βάση αυτά τα στοιχεία, εντοπίσαμε τις μεθοδολογικές αδυναμίες που επηρεάζουν την ποιότητα των άρθρων, υποθέτοντας ότι εξωγενείς διαφορές στο ερευνητικό υπόβαθρο (δηλαδή, πιθανόν το εκπαιδευτικό σύστημα και η σχετική 'ευαισθησία' κατανόησης της ορολογίας) είναι υπεύθυνες γι' αυτό το αποτέλεσμα. Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι απαιτούνται βελτιώσεις στο σχεδιασμό και στις εφαρμογές του ερευνητικού πεδίου της μουσικής και της νευροπλαστικότητας, που παρουσιάζονται κυρίως στις βασικές πρακτικές κατάρτισης και εκπαίδευσης του.

EA9. Ψυχεδελικές ουσίες στην κλινική πράξη και στην αντιμετώπιση της κατάθλιψης.

Δαβούτη Ευσταθία¹, Δάλλα Χριστίνα²

¹Ψυχολόγος, προπτυχιακή φοιτήτρια Ιατρικής, ΕΚΠΑ (4ο έτος)

²Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Φαρμακολογίας, Ιατρική σχολή, ΕΚΠΑ

Τη τελευταία δεκαετία το ερευνητικό ενδιαφέρον για τη χρήση ψυχεδελικών ουσιών ως πιθανά θεραπευτικά μέσα έναντι διαφόρων ψυχικών διαταραχών έχει αναζωπυρωθεί. Οι περισσότερες κλινικές μελέτες εξετάζουν τη χρήση ψιλοκυβίνης, 3,4- μεθυλαινοδιοξυμεθαμφεταμίνης (MDMA) και διαιθυλαμιδίου του λυσεργικού οξέος (LSD) για την αντιμετώπιση της κατάθλιψης. Οι παραπάνω ουσίες αποτελούν μερικούς αγωνιστές των υποδοχέων σεροτονίνης (5HT 2A) που εκφράζονται σε μεγάλο ποσοστό στα πυραμιδικά κύτταρα της στιβάδας V του εγκεφαλικού φλοιού και σε μικρότερο βαθμό σε ενδιάμεσους γκαμπαεργικούς νευρώνες που ελέγχουν την πυροδότηση των πυραμιδικών κυττάρων. Η φλοιική επίδραση των ψυχεδελικών φαρμάκων σχετίζεται με την αποδόμηση και τροποποίηση νευρωνικών κυκλωμάτων που εμπλέκονται στην υιοθέτηση δυσλειτουργικών και ψυχικά επίπονων σκέψεων και συμπεριφορών (predictive coding) καθώς και με την πιθανή ενίσχυση της νευροπλαστικότητας. Οι ψυχοθεραπευτικά καθοδηγούμενες -και συχνά υπο τη συνοδεία μουσικής- συνεδρίες θεραπείας με ψυχεδελικά φάρμακα φαίνεται να θέτουν σε πρώτο πλάνο την προσπάθεια αντιμετώπισης της γεννεσιουργούς αιτίας της κατάθλιψης, αποκαθιστώντας τη σημασία της θεραπευτικής σχέσης και της συναισθηματικής απελευθέρωσης έναντι της συμπτωματικής θεραπείας μέσω φαρμακολογικών προσεγγίσεων, όπως αυτή των εκλεκτικών αναστολέων επαναπρόληψης σεροτονίνης (SSRIS). Συγκεκριμένα, πρόσφατες κλινικές μελέτες έχουν δείξει ότι η χορήγηση παραισθησιογόνων δόσεων ψιλοκυβίνης (25mg/kg) φαίνεται τόσο άμεσα (μετά από 1 βδομάδα) όσο και μακροπρόθεσμα τελέσφορη (μετά από 6 μήνες) στην αντιμετώπιση της ανθεκτικής στη θεραπεία κατάθλιψης, χωρίς σημαντικές παρενέργειες (πονοκέφαλος, σύγχυση, ζαλάδα) και χωρίς διαφορές ως προς την αποτελεσματικότητα συγκριτικά με την χορήγηση εσιταλοπρίνης. Ωστόσο, παρά την πολλά υποσχόμενη χρήση της ψιλοκυβίνης για την θεραπεία της κατάθλιψης, αλλά και άλλων ψυχεδελικών ουσιών, η διεπιστημονική μελέτη της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας τους κρίνεται απαραίτητη.

EA10. Forced social isolation and lockdown experience during COVID-19 pandemic: Self-reported depression, anxiety, trauma and sleep health in a Greek adult sample.

Athanasia Liozidou^{1,2}, Vasiliki Varela¹, Dimitris Vlastos¹, Erasmia Yogaraki¹, Elisabet Alzueta,³, Paul B. Perrin⁴, Daniela Ramos-Usuga^{5,6}, Juan Carlos Arango-Lasprilla^{6,7,8}

¹Laboratory of Cognitive Neuroscience and Clinical Neuropsychology, The Scientific College of Greece.

²Department of Medicine, School of Health Sciences, National and Kapodistrian University of Athens.

³Center for Health Sciences, SRI International, Menlo Park, CA, USA.

⁴Department of Psychology, Virginia Commonwealth University, Richmond, VA, USA.

⁵Biomedical Research Doctorate Program, University of the Basque Country, Leioa, Spain.

⁶BioCruces Bizkaia Health Research Institute, 48903 Barakaldo, Spain.

⁷KERBASQUE, Basque Foundation for Science, Bilbao, Spain.

⁸Department of Cell Biology and Histology, University of the Basque Country, Leioa, Spain.

COVID-19 was declared a Public Health Emergency of International Concern on 30 January 2020. Since then, the disease escalated into a global pandemic forcing governments around the world to impose measures that affected all aspects of life. Among others, Greece has adopted social restriction, lockdowns, and quarantines to reduce transmission from person to person. This cross-sectional study aimed to investigate the impact of those measures on mental and sleep health in a Greek adult sample. An online questionnaire collected data during the second national lockdown (February to May, 2021). A total of 650 participants (Mage: 33.13, SD: 12.2; 71.5% female) comprised the final sample. 22,9% of the respondents reported moderate to extremely severe anxiety, 18.1% reported moderate to extremely severe depression, 38% reported clinically significant trauma-related distress and a significant association was found between sleep patterns during the pandemic as compared to usual times. Hierarchical linear regression revealed that the strongest contributors to adverse mental health outcomes were related to female gender, being younger in age, experiencing an increase in verbal arguments at home, being separated from family and close friends and being unable to afford a healthy diet. In addition to the detrimental effects on physical health, COVID-19 has also a negative impact on the mental health of the population.

EA11. Τραυματοθεραπεία με τη Μέθοδο EMDR (Eye Movement and Desensitization Reprocessing) και Θεραπευτική Απαρτίωση με το Μοντέλο CRM (Comprehensive Resource Model) σε θεραπευόμενο με διάγνωση Οξέως Μετα-τραυματικού Στρες - Οι νέοι ορίζοντες της Νευροψυχοθεραπείας.

Θεώνη – Φανή Τριανταφύλλου¹

¹Ψυχολόγος, MSc Κλινικής Ψυχολογίας, PhD Γεν. - Πειρ. Ψυχολογίας Παν/μίου Κρήτης,

414 Στρατιωτικό Νοσοκομείο, Ψυχιατρική Κλινική

Η ανάπτυξη των μεθόδων Νευροαπεικόνισης έχει ανοίξει το δρόμο για τη μελέτη της επίδρασης της Ψυχοθεραπείας επί των εγκεφαλικών δομών (Παναγής, 2010) και για την ανάδειξη του πολλά υποσχόμενου κλάδου της Νευροψυχοθεραπείας (Dahlitz, 2015 Grawe, 2017). Τα μέχρι τώρα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν τη δράση ψυχοθεραπευτικών τεχνικών στη νευροπλαστικότητα του ενήλικου εγκεφάλου, στη δομή του Αμυγδαλοειδούς Πυρήνα, στη δομή του Ιπποκάμπου και στη μεσοφλοιϊκή ντοπαμινεργική δραστηριότητα που διέπει την επικοινωνία του με τον Προμετωπιαίο Φλοιό. Οι τομογραφίες PET καταλήγουν στην εμπλοκή των παραπάνω δομών στην ανάμνηση και την επαναβίωση ψυχοτραυματικών εμπειριών (Linden, 2006 Peres et al., 2007). Μολονότι δεν υπάρχει ακόμη ένα ενιαίο μοντέλο εξήγησης της δράσης των προσεγγίσεων EMDR (Shapiro, 2018) & CRM (Schwarz, 2017), οι μέχρι σήμερα ερευνητικές μελέτες παρουσιάζουν ιδιαίτερα ενδιαφέροντα δεδομένα. Στα πλαίσια αυτά: (1) Στο πρώτο μέρος της Ανακοίνωσης παρουσιάζεται περιστατικό πυροπλήκτου με διάγνωση Οξέως Μετα-τραυματικού Στρες: Αναλύονται οι άξονες της τραυματοθεραπείας του με τη μέθοδο EMDR και η ακόλουθη θεραπευτική του πορεία με την μέθοδο CRM. Ξεπερνώντας την οξεία μετα-τραυματική φάση, χρειάστηκε να αντιμετωπιστεί παλαιότερος ψυχοτραυματισμός του (σε πρώιμα στάδια ανάπτυξής του), ο οποίος πυροδοτήθηκε από την πρόσφατη εμπειρία της πάλης του με την πυρκαγιά. (2) Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζονται (συνοπτικά) κάποια ευρήματα από έρευνες που μελετούν τη δράση των μοντέλων EMDR & CRM επί εγκεφαλικών δομών. Φαίνεται, πλέον, ότι λαμβάνουν νέα διάσταση τα pathways επεξεργασίας του τραύματος από τον εγκέφαλο και τα loops καθήλωσης στις τραυματικές εμπειρίες (Stahl, 2012).

EA12. Το μυστήριο «Άνθρωπος»: Σώμα και ψυχή, εγκέφαλος και νους.Καραπέτσας Ανάργυρος¹

10μότιμος καθηγητής κλινικής νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Ο άνθρωπος είναι σύνθετος. Έχει σώμα και ψυχή. Σώμα «φθαρτών, υλικόν και γήινων». Ψυχή «άυλων, άφθαρτη και αθάνατη». Ο εγκέφαλος είναι εκλεκτό μέρος του σώματος και ο νους εκλεκτή ενέργεια της ψυχής. Υπάρχει δε βαθιά και άρρηκτη συνεργασία μεταξύ των τεσσάρων μερών του ανθρώπου (σώματος και ψυχής , εγκεφάλου και νοός). Πώς, όμως γίνεται αυτή η συνεργασία, που κάνει τον άνθρωπο να λειτουργεί και να συμπεριφέρεται ; Απάντηση σε αυτό το ερώτημα δόθηκε από επιστήμονες στον χώρο των νευροψυχολογικών επιστημών και από Αγίους που με θεόπνευστο τρόπο τους αποκαλύφθηκε η λειτουργία της ψυχής. Πάντως από τις έως σήμερα επιστημονικές έρευνες, δεν είναι γνωστό ποια εγκεφαλικά δραστηριότητα ευθύνεται για τη λειτουργία του νοός και της συνείδησης. Όμως ο νους και η συνείδηση δεν ενεργούν με επιστημονικούς κανόνες, αλλά με πνευματικούς. Αυτό έχει αποκαλυφθεί από την Παναγία Τριάδα με θεόπνευστο τρόπο σε ασκητές και Αγίους όπως ο Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης, συγγραφές της κλίμακας, ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος στα σωζόμενα «ασκητικά του» ο Άγιος Ιγνάτιος Μπριαντιανίνωφ στις ασκητικές του εμπειρίες και σε πολλούς ακόμη Αγίους, μάλιστα επί των ημερών μας, όπως ο πατήρ Πορφύριος ο πατήρ Παΐσιος και άλλοι. Στο σημείο αυτό αξίζει να σας δείξω τη θεόπνευστη συζήτηση ψυχής και νοός για να κατανοήσουμε τι είναι ο νους και πως ενεργεί, καθώς και να απαντήσουμε όσο μπορούμε στο μυστήριο «Άνθρωπος».

EA13. Νευροψυχολογική διερεύνηση εφήβων με εθισμό στο διαδίκτυο.

Καραπέτσας Ανάργυρος¹, Φώτης Απόστολος²

¹Ομότιμος καθηγητής κλινικής νευροψυχολογίας Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

²Υποψήφιος Διδάκτορας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Η ευρεία διάδοση του διαδικτύου, έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του φαινομένου του εθισμού σε αυτό. Ο εθισμός στο διαδίκτυο είναι ένα νέο ψυχοπαθολογικό φαινόμενο, το οποίο παρουσιάζεται από την υπερβολική χρήση του διαδικτύου με σοβαρές συνέπειες στην καθημερινή ζωή. Στο πρώτο σκέλος της παρούσης έρευνας εντοπίστηκαν τα νευροψυχολογικά χαρακτηριστικά των εθισμένων χρηστών του διαδικτύου με τη χρήση ερωτηματολογίων σε 560 μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα ερωτηματολόγια καταγράφουν δημογραφικά χαρακτηριστικά, δεδομένα χρήσης διαδικτύου, αλλά και χαρακτηριστικά ορθόδοξης πνευματικότητας με χρήση σταθμισμένου εργαλείου προσαρμοσμένο στα ελληνικά δεδομένα από τον Ομότιμο καθηγητή κ. Καραπέτσα. Δεδομένου ότι όλες οι συμπεριφορές και οι ενέργειες του ανθρώπου έχουν ως βάση τον εγκέφαλο, προχωρήσαμε σε καταγραφή ηλεκτροφυσιολογικών εγκεφαλικών χαρακτηριστικών. Η έρευνα αποτύπωσε τα αποτελέσματα εφαρμογής Προκλητών Δυναμικών σε 28 μαθητές με μέσο όρο ηλικίας τα 13,3 έτη εκ των οποίων οι 14 παρουσίαζαν χαρακτηριστικά διαδικτυακά εθισμένων χρηστών. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε σύγκριση των αποτελεσμάτων της καταγραφής της κυματομορφής P300 σε σχέση με τα δεδομένα που δίνει η κυματομορφή όταν γίνεται σε 14 μαθητές ομάδας ελέγχου. Τα αποτελέσματα της έρευνας καταδειξαν την χρονική καθυστέρηση απόκρισης της κυματομορφής P300 στους εθισμένους χρήστες σε σχέση με την ομάδα ελέγχου. Ο χρόνος καθυστέρησης μειώνετε χαρακτηριστικά όταν πραγματοποιείται πρόγραμμα παρέμβασης εφαρμόζοντας μεθόδους ορθόδοξης ψυχοθεραπείας με σκοπό την επεξάρτηση των εθισμένων χρηστών. Η σπουδαιότητα των αποτελεσμάτων είναι σημαντική εάν λάβουμε υπόψιν την έκταση του φαινομένου και εάν αναλογιστεί κανείς ότι προκύπτει ένα αντικειμενικό εύρημα για τον εντοπισμό του διαδικτυακού εθισμού.

ΕΑ14. Η επίδραση του ψυχικού τραύματος από τη παιδική έως την ενήλικη ζωή.

Καραγγέλη Κωνσταντίνα Μαρία

1Ψυχολόγος, Ειδικευση στη Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία

Πρώιμες συνθήκες ζωής, αποτελούμενες από έντονο στρες, υφίστανται ως τραυματικές στη παιδική ηλικία. Οι τραυματικές εμπειρίες, που ένα παιδί μπορεί να βιώσει, εμπεριέχουν διάφορες μορφές. Συγκεκριμένα, η κακοποίηση (σωματική, σεξουαλική, συναισθηματική και λεκτική), οι φυσικές καταστροφές, οι απώλειες, η παραμέληση και γενικότερα καταστάσεις, εμπλουτισμένες με έντονο στρες και φόβο, συνιστούν το τραύμα, που φέρει το παιδί τόσο στη παιδική και εφηβική ηλικία όσο και στην ενηλικίωσή του. Το τραύμα μέσα από τις πολλαπλές μορφές του, και κυρίως, εδώ, μέσα από την κακοποίηση ή τη παραμέληση επιδρά στην αναμενόμενη εγκεφαλική ανάπτυξη και φέρει αλλαγές στη συμπεριφορά του παιδιού. Η έκθεση σε τραυματικά γεγονότα, από τη παιδική ηλικία, παρουσιάζει αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία του εγκεφάλου. Το τραύμα απορρυθμίζει περιοχές του εγκεφάλου που είναι ευάλωτες στο στρες, όπως είναι η αμυγδαλή, ο ιππόκαμπος και ο προμετωπιαίος φλοιός και το νευροενδοκρινικό σύστημα (Άξονας Υποθαλάμου-Υπόφυσης-Επινεφριδίων) του παιδιού. Φαίνεται, λοιπόν, ότι το τραύμα επηρεάζει το άτομο σε συναισθηματικό, γνωστικό, κοινωνικό και νευροβιολογικό επίπεδο. Επί πρόσθετα, οι πρώιμες τραυματικές εμπειρίες φαίνεται να συνδέονται με την εμφάνιση ψυχικών διαταραχών στην ενήλικη ζωή του ατόμου. Οι πιο συχνές ψυχικές διαταραχές είναι οι καταθλιπτικές, οι αγχώδεις διαταραχές και οι διαταραχές συνδεδεμένες με το τραύμα και στρεσογόνους παράγοντες, ενώ πολλές φορές παρουσιάζεται και συννοσηρότητα. Οι παρεμβάσεις είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση του ψυχικού τραύματος και κατ'επέκταση των ψυχικών διαταραχών. Η φαρμακευτική θεραπεία, η ψυχοθεραπεία και η κοινωνική υποστήριξη είναι βασικά μέρη της αντιμετώπισης. Η Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία και η Εστιασμένη στο Τραύμα Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία, που εστιάζει σε παιδιά, εφήβους και τις οικογένειες τους, αποτελούν αποτελεσματικές ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις.

EA15. Αξιολόγηση των λειτουργιών της προσοχής σε περιβάλλον εικονικής πραγματικότητας: Η έως τώρα εμπειρία από το Computerized Battery for the Assessment of Attention Disorders.

Αμαρυλλίς-Χρυσή Μαλεγιαννάκη¹, Ευαγγελία Γαρεφαλάκη², Μαίρη Κοσμίδου³
¹Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
² Απόφοιτος ΔΠΜΣ Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ΑΠΘ
³ Καθηγήτρια, Εργαστήριο Γνωστικής Νευροεπιστήμης, Τμήμα Ψυχολογίας ΑΠΘ

Το Computerized Battery for the Assessment of Attention Disorders (CBAAD) είναι μια ελληνική συστοιχία δοκιμασιών που αξιολογεί σε περιβάλλον εικονικής πραγματικότητας τέσσερα είδη προσοχής (επιλεκτική, συντηρούμενη, διαμοιρασμένη και στροφή της προσοχής) βάσει σεναρίων καθημερινής ζωής (π.χ., επίσκεψη σε σούπερ μάρκετ, οδήγηση με και χωρίς ραδιόφωνο και την παρακολούθηση αθλημάτων στίβου). Χορηγήθηκε σε 245 ενήλικες (N = 129 γυναίκες) ηλικίας 18-81 ετών με Μ.Ο. ηλικίας τα 36.69 έτη. Από το δείγμα στάθμισης προέκυψαν κανονιστικά δεδομένα και ελέγχθηκαν οι επιδράσεις διατομικών διαφορών που επιδρούν στην επίδοση (φύλο, αφηρημένη σκέψη, ηλικιακή ομάδα, έτη εκπαίδευσης, οδηγητική εμπειρία). Τα αποτελέσματα των αναλύσεων αυτών έδειξαν πως πρόκειται για ένα γνήσιο έργο προσοχής το οποίο σε γενικές γραμμές επηρεάζεται κυρίως από την ηλικία χωρίς να εμπλέκει διαστάσεις αφηρημένης σκέψης ή ικανότητας οδήγησης. Έπειτα, πραγματοποιήθηκε μελέτη εγκυρότητας του εργαλείου και ελέγχθηκε η συγκλίνοια εγκυρότητα με παραδοσιακά έργα προσοχής που χορηγούνται με χαρτί και μολύβι (TEA, Stroop, TMT, SDMT, Μνήμη Αριθμών) και η διακρίνοια εγκυρότητα με ασθενείς που υπέστησαν κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των έργων αυτών και του CBAAD ως προς συγκεκριμένους δείκτες ακρίβειας της επίδοσης και ταχύτητας. Τέλος, ένα ακόμη ενδιαφέρον εύρημα που θα συζητηθεί είναι η αξιολογη ικανότητα πρόβλεψης της υποδοκιμασίας επιλεκτικής προσοχής του CBAAD αυτο-αναφερόμενων σφαλμάτων διάσπασης και αυτοματοποιημένης δράσης που πραγματοποιούν οι ασθενείς με ΚΕΚ στην καθημερινότητά τους.

**ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ
ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ (E-POSTERS)**

P1. Συμπτώματα ΔΕΠ-Υ και δείκτες ψυχοπαθολογίας σε μαθητές με νοητική ανωριμότητα.

Έλλη Κότσαλου¹, Γιώργος Τσουβέλας^{1,2}, Ανδρέας Χαρμαντζής¹
1«Δημητρούκειο» Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Μεσολογγίου
2Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν να εξετάσουμε τη συνάφεια ανάμεσα στα συμπτώματα της Διάσπασης Προσοχής / Υπερκινητικότητας με τους δείκτες ψυχοπαθολογίας σε παιδιά που εμφανίζουν νοητική ανωριμότητα και φοιτούν σε πλαίσια ειδικής αγωγής.

Μέθοδος: Οι εκπαιδευτικοί της σχολικής τάξης συμπλήρωσαν τις κλίμακες ADHD-IV (DuPaul et al. 1998) και το ερωτηματολόγιο TRF για εκπαιδευτικούς (Achenbach & Rescorla, 2003), κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2019-2020. Η μελέτη αφορά 10 μαθητές/τριες (6 αγόρια και 4 κορίτσια, με μέση ηλικία $11,2 \pm 1,9$) που φοιτούσαν στο «Δημητρούκειο» Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Μεσολογγίου. Όλοι οι μαθητές εμφάνιζαν νοητική ανωριμότητα και είχαν λάβει επίσημη διάγνωση από το ΚΕΔΑΣΥ.

Αποτελέσματα: Τα συμπτώματα διάσπασης με τη μεγαλύτερη συχνότητα ήταν: α) διασπάται με άλλα ερεθίσματα β) αποφεύγει εργασίες οι οποίες απαιτούν πνευματική ένταση και γ) δυσκολεύεται να δώσει προσοχή για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα σε σχολικά έργα ή σε παιχνίδια. Προέκυψε αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στον παράγοντα της Ελλειμματικής Προσοχής και τους παράγοντες σωματικά προβλήματα, άγχος/κατάθλιψη και απόσυρση/κατάθλιψη. Ο παράγοντας Υπερκινητικότητας / Παρορμητικότητας εμφάνισε θετική συσχέτιση με τους παράγοντες επιθετική συμπεριφορά, παράβαση κανόνων και Άγχος/Κατάθλιψη. Αναφορικά με το φύλο αποτυπώθηκε μια τάση τα αγόρια να εμφανίζουν υψηλότερους δείκτες σε σύγκριση με τα κορίτσια στην Υπερκινητικότητα/ Παρορμητικότητα.

Συζήτηση: Τα συμπτώματα της διάσπασης της προσοχής σε παιδιά με νοητική ανωριμότητα είναι πιο συχνά από ότι στο γενικό πληθυσμό. Η κατανόηση της συννοσηρότητας με άλλες διαταραχές/δυσκολίες σε αυτό τον πληθυσμό των παιδιών, θα μπορούσε να συμβάλει στην κατάλληλη παρέμβαση για τη διαχείριση της διάσπασης και της υπερκινητικότητας. Μια τέτοιου είδους ευρεία αξιολόγηση των συμπτωμάτων, θα μπορούσε να αποτελέσει μια βάση για την αποτελεσματικότερη κατανόηση των ειδικών αναγκών τους, ώστε να επιτευχθεί η υποστήριξη τους τόσο στο σχολείο όσο και στην μετέπειτα πορεία της ζωής τους.

P2. Προσκόλληση και Πρώιμα Δυσλειτουργικά Σχήματα σε παιδιά που διαμένουν σε πλαίσια ιδρυματικής φροντίδας.

Γιώργος Τσουβέλας¹, Ξένια Αντωνίου², Μιχαήλα Χονδροκούκη³, Μαρία Βρεττοπούλου³, Γιώργος Μπουρούς⁴, Γιώργος Νικολαΐδης⁵

¹Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

²Ιδιώτης Παιδοψυχίατρος, Αθήνα

³Το Χαμόγελο του Παιδιού, Κέντρο Ημέρας «Το Σπίτι Του Παιδιού»

⁴Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Δυτικών Κυκλάδων

⁵Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού

Περίληψη

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσει τη συνάφεια ανάμεσα στον τύπο δεσμού/προσκόλλησης και τα πρώιμα δυσλειτουργικά σχήματα σε παιδιά που διαμένουν σε δομές παιδικής φιλοξενίας. Στη παρούσα μελέτη συμμετείχαν παιδιά και έφηβοι που παραπέμφθηκαν στο Κέντρο Ημέρας «το Σπίτι του Παιδιού» του «Χαμόγελου του Παιδιού». Στη μελέτη συμμετείχαν 66 παιδιά (31 αγόρια, 35 κορίτσια) ηλικίας 8 έως 18 ετών ($M = 12,9$, $SD = 2,5$). Χορηγήθηκε η κλίμακα Schema Questionnaire για παιδιά. Για την αξιολόγηση του δεσμού: α) χορηγήθηκε η αυτοσυμπληρούμενη από τα παιδιά κλίμακα Δεσμού για τη σχέση με τους συνομηλίκους (AQ-C) και β) αξιολογήθηκε κλινικά ο τύπος δεσμού από τους ψυχοθεραπευτές και την κλινική ομάδα που συμμετείχαν στην αρχική διαγνωστική αξιολόγηση και στην ψυχοθεραπευτική παρέμβαση. Όλα τα παιδιά παρακολουθήθηκαν από την κλινική ομάδα για τουλάχιστον 6 μήνες. Ο βαθμός συμφωνίας για την αξιολόγηση του δεσμού από την αυτοαξιολόγηση των παιδιών και την κλινική αξιολόγηση ήταν μόλις στο 18,2% του δείγματος. Όπως προέκυψε από την κλινική αξιολόγηση 10,6% εμφάνιζε ασφαλή, 33,3% αμφιθυμικό, 25,8% αποφευκτικό και 30,3% αποδιοργανωμένο δεσμό. Αναφορικά με τα ΠΔΣ οι υψηλότερες τιμές ήταν στην Ευαλωτότητα και τα Ανελαστικά όρια και οι χαμηλότερες στην Συναισθηματική στέρση και την Αποτυχία. Δεν προέκυψαν συστηματικές διαφορές ανάμεσα στο τύπο δεσμού, το φύλο και την ηλικία. Αναφορικά με τα ΠΔΣ προέκυψαν διαφορές στην Ευαλωτότητα, την Υποταγή, την Δυσπιστία/Κακοποίηση και τον παράγοντα Αποσύνδεση/Απόρριψη, με τα παιδιά που εμφάνιζαν αμφιθυμικό τύπο δεσμού, να έχουν τις υψηλότερες τιμές. Προτείνεται η επέκταση της μελέτης σε ευρύτερα δείγματα και η συμπερίληψη μετρήσεων ψυχοπαθολογίας.

Λέξεις κλειδιά: Προσκόλληση, Πρώιμα Δυσλειτουργικά Σχήματα, παιδιά σε πλαίσια φιλοξενίας

P3. A review of the role of language exposure to cognitive aptitudes based on LENA measures.

Paris Binos¹

¹SLP PhD, Special Teaching Staff, Department of Rehabilitation Sciences, Cyprus University of Technology

Children's life experiences shape the brain structures underlying their cognitive skills. The number of words, sentence complexity, lexical diversity lay the "building blocks" of later language development, literacy skills, executive functioning, and social skills. This review of the last ten years examines the role of language input concerning linguistic brain functions based on LENA measures of language exposure. Many studies failed to connect brain measures to children's language environments since Children's life experiences shape the brain structures underlying their cognitive skills. The number of words, sentence complexity, lexical diversity lay the "building blocks" of later language development, literacy skills, executive functioning, and social skills objectively measures that link language experiences to brain development are of particular interest in the literature. The results revealed a close link between the neural activation patterns to early language exposure and verbal skills. Higher social-economic status (SES) was correlated with greater language experience and verbal abilities, while more conversational turns linked with activation in left inferior frontal regions during processing. Language development seemed to get affected by qualitative turn-taking instead of quantitative measurements. In sum, prelinguistic turn-taking and social neural circuitry are both equally support language development.

P4. Θετικά συναισθήματα στο σχολείο: Το παράδειγμα της Ευγνωμοσύνης.Μιχαηλίδης Γεώργιος¹

1PhD, Εκπαιδευτικός Α/θμιας Εκπαίδευσης, Χαροκόπειο Παν/μιο

Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν η διερεύνηση της ευγνωμοσύνης στους μαθητές/-τριες και της σχέσης της με την ικανοποίηση από τη ζωή, με την αυτοαντίληψη και την αυτοεκτίμηση, με το θυμό ως προδιάθεση και ως έκφραση και με την επιθετικότητα. Στην έρευνα συμμετείχαν 1931 μαθητές/-τριες Ε΄ και Στ΄ τάξης Δημοτικών σχολείων απ΄ όλη τη χώρα (mean age=11,53 years, SD=0,5 Years), με τυχαία δειγματοληψία. Χρησιμοποιήθηκαν τα ερωτηματολόγια: Το ερωτηματολόγιο της Ευγνωμοσύνης (GQ-6), η Κλίμακα Ικανοποίησης από τη Ζωή (SWLS), τα ερωτηματολόγια του Ψυχομετρικού κριτηρίου σχολικής-κοινωνικής επάρκειας για παιδιά και εφήβους του Α.Π.Θ., το ερωτηματολόγιο θυμού του Spielberger και το ερωτηματολόγιο Αξιολόγηση της Επιθετικότητας της Μακρή-Μπότσαρη.

Μαθητές/-τριες με υψηλό επίπεδο ευγνωμοσύνης εμφανίζουν υψηλότερους μέσους όρους στην ικανοποίηση από τη ζωή, την αυτοεκτίμηση και την αυτοαντίληψη και χαμηλότερους στο θυμό και την επιθετικότητα. Η ευγνωμοσύνη, ως ανεξάρτητη μεταβλητή, συμβάλλει θετικά στην πρόβλεψη της ικανοποίησης από τη ζωή, της αυτοεκτίμησης (εαυτός, σχολική επάρκεια, σχέσεις με γονείς και δασκάλους), της αυτοαντίληψης (σχολική ικανότητα, διαπροσωπικές σχέσεις και συναισθηματική σταθερότητα) και της εσωτερίκευσης θυμού. Αντίθετα, η ευγνωμοσύνη αποτελεί αρνητικό παράγοντα πρόβλεψης του θυμού, της εξωτερίκευσης θυμού και της επιθετικότητας.

Τα ευρήματα της έρευνας συνάδουν με τα αποτελέσματα διεθνών εμπειρικών μελετών, καλύπτουν το ερευνητικό κενό στη χώρα μας και αναδεικνύουν το ρόλο της ευγνωμοσύνης στον τρόπο που τα παιδιά αντιλαμβάνονται και αξιολογούν τον εαυτό τους, στον τρόπο που ερμηνεύουν το κοινωνικό περιβάλλον και τις συνθήκες μέσα στις οποίες ζουν και αναπτύσσονται, κυρίως όμως, στη σχέση με τον ίδιο τους τον εαυτό και με τους άλλους.

Βιβλιογραφία

Michailidis G. The perceptions of gratitude by school-age children and its relationship with their self-concept. *Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health*, 2021, Volume 4, Issue 4, p. 206-216

Michailidis G. Does gratitude affect the expression of aggression and anger in children? *Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health*, 2021, Volume 4, Issue 3, p. 155-166

P5. Συγκινησιακή ρύθμιση της μνήμης.

Μαρία Μοδέ1

1Φοιτήτρια στην Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών

Η συσχέτιση συναισθήματος και μνήμης είναι κάτι που γίνεται εύκολα αντιληπτό από οποιονδήποτε βάσει εμπειρίας και ταυτόχρονα αποτελεί σημαντικό εφόδιο για την επιβίωση πολλών οργανισμών, καθώς επιτρέπει την ιεράρχηση των περιβαλλοντικών ερεθισμάτων και την συγκράτηση των πιο σημαντικών από αυτά. Η εργασία μου λοιπόν επικεντρώνεται σε αυτήν την αλληλεπίδραση και κυρίως στην επίδραση του συναισθήματος στην μνημονική παγίωση. Πιο συγκεκριμένα, στην πρώτη ενότητα αναλύεται η ανατομία και λειτουργία των δομών που εμπλέκονται στην μνήμη και το συναίσθημα και ιδίως του μεταιχμιακού συστήματος που έχει τον κεντρικότερο ρόλο. Στη συνέχεια, γίνεται λεπτομερέστερη αναφορά στον ρόλο της αμυγδαλής - ως κύριας δομής που σχετίζεται με το συναίσθημα - στην επεξεργασία αισθητικών ερεθισμάτων και στους τρόπους με τους οποίους αυτά αξιολογούνται και καθορίζουν τη συμπεριφορά. Η τρίτη ενότητα περιγράφει τον ρόλο διαφόρων ορμονών και νευροδιαβιβαστών στην σύζευξη συναισθηματικής διέγερσης – ενεργοποίησης της αμυγδαλής – ενίσχυσης της μνημονικής παγίωσης. Σε πραγματικές συνθήκες, αυτά τα τρία στοιχεία συσχετίζονται ευθέως και συνθέτουν μια άρρηκτη αλληλουχία γεγονότων. Ολοκληρώνοντας λοιπόν, αναλύεται και ο τελευταίος κρίκος της αλληλουχίας που είναι η επίδραση της ενεργοποιημένης αμυγδαλής στην μνημονική παγίωση. Αυτή, μέσω των εκτεταμένων συνδέσεών της, ενισχύει την μνημονική παγίωση σε διάφορα μνημονικά συστήματα, είτε άμεσα, ενισχύοντας τις συνάψεις στις περιοχές αποθήκευσης της πληροφορίας, είτε έμμεσα, αλλάζοντας την γενικότερη κατάσταση του εγκεφάλου (πχ. αυξάνοντας την εγρήγορση με έκκριση ακετυλοχολίνης από τον βασικό πυρήνα του Meynert). Αξίζει να αναφερθεί πως η συγκινησιακή ρύθμιση της μνήμης αποτελεί υποσχόμενο πεδίο μελέτης των νευροεπιστημών και αναμένεται να δώσει λύσεις σε ασθένειες όπως οι άνοιες και το PTSD.

P6. Share4Brain - Sharing Good practices for Brain Education.

Roland Pochet¹, Jose Luis Trejo², Prof. Pavle Andjus³, Prof. Christina Dalla⁴, Fokion Dimitriadis⁵, Marina Makri⁶, Kalliopi Panagiotopoulou⁷, Spyros Zorbas⁸, Akyllina Despoti⁹, Mr. Donato Bonifazi¹⁰

1PhD, Secretary-General of the Belgian Brain Council

2PhD, President of the Spanish Brain Council

3President of the Serbian Brain Council

4Vice-President of the Mediterranean Neuroscience Society

5BSC, Secretary-General of the Greek Carers Network EPIONI

6PhDcan., Biologist - Psychotherapist

7MD, PhD, Allergist - Psychotherapist

8MSc, President of the Greek Carers Network EPIONI

9Clinical Neuropsychologist, Clinical Ergospirometry, Exercise & Rehabilitation Lab, School of Medicine, UOA

10Chief Executive Officer at Consorzio per Valutazioni Biologiche e Farmacologiche - CVBF

Disorders of the brain, i.e. mental and neurological conditions, impose a tremendous socioeconomic burden on European society and are among the leading causes of disability and death. In 2010, it was estimated that approximately 179 million Europeans were living with brain disease (Gustavsson et al, 2010). Recent figures provided by the OECD estimated that in 2015 ill mental health alone cost the EU more than 600 billion euros (OECD, 2018). Data released by the JAMA Psychiatry in 2015 indicated that 14,3% of deaths worldwide were attributable to mental disorders (Walker et al, 2015). What is more, the Lancet recently estimated that neurological conditions were the cause of 16,8% of global deaths in 2015 (GBD 2015 Neurological Disorders Collaborator Group, 2017). In light of the above, robust measures must be jointly taken by EU governments, patient groups, caregivers and scientific communities across Europe to address the problem caused by brain disorders. Stakeholders need to address the societal problems associated with brain conditions. The need to enhance cross-border cooperation between national policymakers to define key priorities, which will ultimately benefit people living with mental or neurological conditions is more imperative than ever. The academic and the general public, as well as relevant state institutions, need more information on good practices related to basic and clinical research in the field of neuroscience to ensure better prevention, diagnosis and treatment of neurological and psychiatric disorders. The Erasmus+ project, entitled "Sharing Good practices for Brain Education in Europe" (www.Share4Brain.eu) will draw the attention of the academic and general public as well as relevant state institutions to the importance of the development of basic and clinical research in neuroscience to ensure better prevention, diagnosis, and treatment of neurological and psychiatric disorders. Representatives of the above groups will meet on multiple occasions during the life-cycle of the project to share good practices, exchange perspectives on effective advocacy strategies and learn how to engage with decision-makers at national and EU levels. The Share4Brain project aims to unite patients, brain researchers, scientists, clinicians and carers at a national level and to provide them with the skills and knowledge necessary to promote brain research and raise awareness about the societal impact of brain diseases. The program is funded by the European Union.

P7. Ψυχική Υγεία Ιατρονοσηλευτικού Προσωπικού Μονάδων Υψηλής Επικινδυνότητας και Αυξημένης Παρακολούθησης - Ποιοτική Ανάλυση.

Χριστάκη Βασιλεία^{1,2}

¹Φοιτήτρια στο ΠΜΣ: «Στρατηγικές Αναπτυξιακής & Εφηβικής Υγείας» της Ιατρικής Σχολής Αθηνών
²Φοιτήτρια BSc «(Hons) Psychology» Μητροπολιτικό Κολλέγιο/ University of East London

Η παρούσα έρευνα εστιάζει στο βίωμα και την αντίληψη της ψυχικής υγείας του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού των Μονάδων αυξημένης παρακολούθησης και φροντίδας ασθενών. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση των εργαλείων της ερμηνευτικής φαινομενολογικής ανάλυσης (ΕΦΑ). Μέσω των ημιδομημένων συνεντεύξεων, όπου γίνεται ποιοτική ανάλυση των στοιχείων που δόθηκαν, αλλά και της υπάρχουσας σχετικής βιβλιογραφίας, έχει γίνει προσπάθεια να παρουσιαστεί όσο το δυνατόν πληρέστερα, η ψυχική υγεία των ατόμων αυτών. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην αντίληψη και το βίωμα των συμμετεχόντων και στα θέματα που αναδύθηκαν κατά την διεξαγωγή της ανάλυσης, όπως : α) βίωμα και αντίληψη της ψυχικής υγείας, β) ιατρονοσηλευτικό προσωπικό Μονάδων, γ) ο γιατρός/νοσηλεύτης και η αλληλεπίδραση της ψυχικής υγείας με την εν γένει ζωή του, δ) Ανάγκες. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως η ψυχική υγεία του κάθε συμμετέχοντα διαφοροποιούνταν με βάση τον καθοριστικό ρόλο του βιώματός του. Το φύλο, η ηλικία, η επαγγελματική εμπειρία, η οικογενειακή κατάσταση, αποτελούν παράγοντες επιρροής του βιώματός αυτού. Ωστόσο υπάρχει μία σημαντική κοινή συνιστώσα, η οποία αναδεικνύεται μέσα από την έρευνα, και αναγνωρίζεται ως η μεταβολή που έχει επιφέρει το επάγγελμά τους στην ζωή τους και στην ψυχική τους υγεία. Τέλος, έγινε προσπάθεια σύνταξης προτάσεων για την βελτίωση της ψυχικής υγείας των εργαζομένων σε Μονάδες και κατ' επέκταση την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. (Η παρούσα έρευνα διενεργήθηκε λίγο πριν την έναρξη της πανδημίας Covid-19. Σε αυτή τη φάση διερευνάται συμπληρωματική έρευνα με τις παρούσες συνθήκες).

P8. Διερεύνηση συσχετιστικών προτύπων μεταξύ δομικών μεταβλητών του φλοιού και ενεργού μνήμης.

Κασελίμης Δ.1, Αγγελοπούλου Γ.1, Σίμος Π.2, Παπαγεωργίου Γ.1, Τσολακόπουλος Δ.1, Βελονάκης Γ.3, Καραβασίλης Ε.3, Παντολέων Β.3, Κελέκνης Ν.3, Reisert M.4, Rijntjes M.5, Weiller C.5, Petrides M.6, Πόταγας Κ.1

1Μονάδα Νευροψυχολογίας και διαταραχών λόγου, 1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

2Τομέας Ψυχιατρικής και Επιστημών Συμπεριφοράς, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

32ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικό», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

4Medical Physics, Department of Diagnostic Radiology, Faculty of Medicine, University Freiburg

5Department of Neurology & Neurophysiology, University Hospital Freiburg

6Cognitive Neuroscience Unit, Department of Neurology and Neurosurgery, Montreal Neurological Institute, McGill University

Το βιολογικό υπόστρωμα της ενεργού μνήμης (EM) έχει μελετηθεί εκτενώς μέσω μελετών βλαβών, καθώς και μελετών λειτουργικής απεικόνισης εγκεφάλου σε υγιείς συμμετέχοντες. Τα δεδομένα από μελέτες με ασθενείς υποδεικνύουν την ευπάθεια της EM, τόσο για λεκτικά όσο και για οπτικοχωρικά ερεθίσματα, ιδιαίτερα μετά από βλάβες του αριστερού ημισφαιρίου. Τα ευρήματα των μελετών λειτουργικής απεικόνισης υποδεικνύουν ότι η EM υποστηρίζεται από ένα μετωποβρεγματικό αμφοτερόπλευρο δίκτυο στον υγιή εγκέφαλο. Αν και οι σχετικές μελέτες παρέχουν πλούσια πληροφορία για τη σχέση της εγκεφαλικής βλάβης με τα ελλείμματα της EM ή την πιθανή λειτουργική ανατομία της τελευταίας, δεν υπάρχουν ακόμα επαρκή δεδομένα περί της σχέσης μεταξύ της επίδοσης σε σχετικές δοκιμασίες και δομικών μεταβλητών του φλοιού. Η παρούσα μελέτη εστιάζει στη διερεύνηση σχέσεων μεταξύ ανατομικών δεικτών φαιάς ουσίας και λεκτικής/οπτικοχωρικής EM. Στη μελέτη συμμετείχαν 84 υγιείς συμμετέχοντες 19-65 ετών, οι οποίοι εξετάστηκαν με δύο νευροψυχολογικές δοκιμασίες: το Digit Span και το Corsi block-tapping task για την αξιολόγηση της λεκτικής και οπτικοχωρικής EM αντίστοιχα. Για όλους τους συμμετέχοντες ελήφθησαν 3D T1 ακολουθίες μαγνητικής τομογραφίας, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την ψηφιακή ανακατασκευή ολόκληρου του εγκεφάλου για κάθε συμμετέχοντα χωριστά με τη χρήση του λογισμικού Freesurfer. Οι αναλύσεις γραμμικών μοντέλων έδειξαν σημαντικές σχέσεις μεταξύ αμφοτερόπλευρων μετωπιαίων περιοχών και λεκτικής EM και μεταξύ μετωπιαίων περιοχών του δεξιού ημισφαιρίου και οπτικοχωρικής EM. Συνολικά, τα ευρήματά μας αναδεικνύουν τη σημασία της δομής του μετωπιαίου φλοιού για την EM, ενώ παράλληλα παρέχουν ενδείξεις για την πλαισίωσή της.

P9. Η σχέση των δεσμίδων λευκής ουσίας του γλωσσικού δικτύου με την ενεργό μνήμη.

Κασελίδης Δ.1, Αγγελοπούλου Γ.1, Σίμος Π.2, Τσολακόπουλος Δ.1, Παπαγεωργίου Γ.1, Βελονάκης Γ.3, Καραβασιλός Ε.3, Παντολέων Β.3, Κελέκνης Ν.3, Reisert M.4, Rijntjes M.5, Weiller C.5, Petrides M.6, Πόταγας Κ.1

1Μονάδα Νευροψυχολογίας και διαταραχών λόγου, 1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

2Τομέας Ψυχιατρικής και Επιστημών Συμπεριφοράς, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης.

32ο Εργαστήριο Ακτινολογίας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικό», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

4Medical Physics, Department of Diagnostic Radiology, Faculty of Medicine, University Freiburg

5Department of Neurology & Neurophysiology, University Hospital Freiburg

6Cognitive Neuroscience Unit, Department of Neurology and Neurosurgery, Montreal Neurological Institute, McGill University

Μελέτες λειτουργικής απεικόνισης υποδεικνύουν ότι στην ενεργό μνήμη (EM) εμπλέκονται περισιλούειες περιοχές αμφοτερόπλευρα με την τάση που δημιουργείται στη βιβλιογραφία να υποστηρίζει κυρίως ένα μετωποβρεγματικό δίκτυο ως βιολογικό υπόστρωμα της εν λόγω λειτουργίας. Από την άλλη μεριά, ευρήματα από μελέτες με ασθενείς δείχνουν ότι βλάβες που επηρεάζουν περιοχές που απαρτίζουν το λεγόμενο «γλωσσικό δίκτυο», συχνά συνεπάγονται ταυτόχρονη εμφάνιση ελλειμμάτων στη γλώσσα και την EM. Η σχέση της EM με τη δομή των δεσμίδων λευκής ουσίας που υποστηρίζουν το εν λόγω δίκτυο δεν έχει μελετηθεί επαρκώς στον υγιή εγκέφαλο. Η παρούσα μελέτη εστιάζει στη διερεύνηση αυτής της σχέσης και πιο συγκεκριμένα στην αναζήτηση συσχετιστικών προτύπων μεταξύ δεσμίδων λευκής ουσίας που απαρτίζουν τη ραχιαία και κοιλιακή οδό του περισιλούειου δικτύου και επιδόσεων σε έργα οπτικοχωρικής και λεκτικής EM. Στη μελέτη συμμετείχαν 76 υγιείς συμμετέχοντες 19-65 ετών, οι οποίοι εξετάστηκαν με δύο νευροψυχολογικές δοκιμασίες: το Digit Span και το Corsi block-tapping task για την αξιολόγηση της λεκτικής και οπτικοχωρικής EM αντίστοιχα. Για όλους τους συμμετέχοντες ελήφθησαν DTI ακολουθίες μαγνητικής τομογραφίας, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την ψηφιακή ανακατασκευή των δεσμίδων λευκής ουσίας με τη χρήση του λογισμικού DTI & Fibertools toolbox. Οι αναλύσεις παλινδρόμησης έδειξαν σημαντικές σχέσεις μεταξύ επιδόσεων σε έργα λεκτικής/οπτικοχωρικής EM και ανατομικών δεικτών της εξώτατης κάψας και της τοξοειδούς δεσμίδας αμφοτερόπλευρα. Συνολικά, τα ευρήματά μας υποδεικνύουν πιθανό κοινό ανατομικό υπόστρωμα μεταξύ γλώσσας και EM, ενώ παράλληλα προσφέρουν μία βάση για υποθέσεις σχετικά με την πλαγίωση της επεξεργασίας λεκτικών και μη πληροφοριών συναρτήσει της ανατομίας των δεσμίδων λευκής ουσίας στον υγιή εγκέφαλο.

P10. Διερεύνηση πιθανών υποκείμενων μηχανισμών στις διαταραχές πραγματολογίας σε ασθενείς με αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο του δεξιού ημισφαιρίου.

Δ. Τσολακόπουλος¹, Δ. Κασελίμης¹, Γ. Αγγελοπούλου¹, Γ. Παπαγεωργίου¹, Γ. Κωνσταντακόπουλος², Ε. Κορομπόκη³, Α. Τουντοπούλου³, Δ. Γούτσος⁴, Σ. Βασιλοπούλου³, Κ. Πόταγας¹
¹Μονάδα Νευροψυχολογίας και Διαταραχών του Λόγου, ^{1η} Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
²Α Ψυχιατρική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
³1η Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο, Τμήμα Ιατρικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
⁴Τμήμα Γλωσσολογίας, Σχολή Φιλοσοφίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πρόσφατες μελέτες σχετικά με τα ελλείμματα της πραγματολογίας σε ασθενείς με δεξιό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΔΑΕΕ) εστιάζουν στους υποκείμενους νοητικούς μηχανισμούς, σε μία προσπάθεια εξήγησης της αιτίας εμφάνισης των ελλειμμάτων αυτών στην εν λόγω κλινική ομάδα. Τα δεδομένα από μελέτες βλαβών για τα παραπάνω είναι ανεπαρκή και δεν μας επιτρέπουν να εξάγουμε συμπεράσματα για τη σχέση του ΔΑΕΕ με τα ελλείμματα πραγματολογίας και την πιθανή συσχέτιση των τελευταίων με τα ελλείμματα των επιτελικών λειτουργιών και της θεωρίας του Νου (ΘτΝ). Στη βάση αυτή διερευνήθηκε κατά πόσο τα ελλείμματα της πραγματολογίας σχετίζονται με τις επιτελικές λειτουργίες και τη ΘτΝ σε 21 ασθενείς με δεξιό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΔΑΕΕ). Οι ασθενείς εξετάστηκαν σε δύο δοκιμασίες ΘτΝ (Faux pas και Frith-Happé Animations Test), δύο πειραματικές δοκιμασίες πραγματολογίας και 3 δοκιμασίες επιτελικών λειτουργιών (δοκιμασίες νοητικής ευελιξίας, αναστολής και ενεργού μνήμης). Αρχικά πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις συσχέτισεων, που έδειξαν σημαντική θετική σχέση μεταξύ των επιδόσεων σε δοκιμασίες πραγματολογίας, επιτελικών λειτουργιών και ΘτΝ. Κατόπιν, πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις παλινδρόμησης, οι οποίες έδειξαν ότι μόνο οι επιδόσεις σε επιτελικές δοκιμασίες αποτελούν σημαντικές προβλεπτικές μεταβλητές για την επίδοση σε δοκιμασίες πραγματολογίας. Συνολικά, τα αποτελέσματά μας δείχνουν ότι ενώ η πραγματολογία σχετίζεται με τις επιτελικές λειτουργίες αλλά και με τη ΘτΝ στα ΔΑΕΕ, ο ακριβής μηχανισμός της διαταραχής της είναι μάλλον πιο περίπλοκος. Ενδέχεται οι τρεις νοητικοί τομείς να αλληλεπιδρούν, με τις επιτελικές λειτουργίες να παίζουν ίσως σημαίνοντα ρόλο για την ανάδυση ελλειμμάτων πραγματολογίας.

P11. Η Ομαδική Ψυχοθεραπευτική Παρέμβαση Social Thinking and Affective Regulation (STAR) για παιδιά και εφήβους στο πλαίσιο παιδοψυχιατρικής ενδονοσοκομειακής θεραπείας.

Γεώργιος Γιαννακόπουλος¹, Αντωνία Τσάκαλη², Χριστίνα Τσουκαλά², Μαρία Δαβερώνη², Παρασκευή Γούλα³, Νεφέλη Καρακίτσου², Γεράσιμος Κολαΐτης⁴

¹Επ. Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Υπεύθυνος Μονάδας Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

²Ειδ. Ψυχίατρος Παιδιού και Εφήβου, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

³Ψυχίατρος Παιδιού και Εφήβου, Επικουρική Ιατρός, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

⁴Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής ΕΚΠΑ, Παιδοψυχιατρική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

Σκοπός: Να παρουσιαστούν προκαταρκτικά ποιοτικά δεδομένα της διαδικασίας και των επιδράσεων ομαδικής ψυχοθεραπευτικής παρέμβασης κοινωνικών δεξιοτήτων και συναισθηματικής ρύθμισης σε μονάδα παιδοψυχιατρικής ενδονοσοκομειακής θεραπείας.

Μεθοδολογία: Ποιοτική θεματική ανάλυση των γραπτών απαντήσεων των εφήβων νοσηλευόμενων ασθενών στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ στο Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ», οι οποίοι συμμετείχαν στην ομαδική ψυχοθεραπευτική παρέμβαση Social Thinking and Affective Regulation (STAR) κατά το χρονικό διάστημα 2020-2021. Οι βασικές θεματικές της παρέμβασης ήταν οι εξής: α) Δεξιότητες επικοινωνίας, β) Διαστάσεις της αυτοαντίληψης, αυτοεκτίμηση, γ) Αντιμέτωπιση αγχογόνων καταστάσεων, δ) Κοινωνική επάρκεια – Κοινωνικές δεξιότητες, ε) Διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων.

Αποτελέσματα: Οι απαντήσεις των εφήβων σχετίζονται με κυρίως προβλήματα που αντιμετωπίζουν και επεξεργάζονται παράλληλα και στην ατομική τους θεραπεία. Επιπλέον, οι δραστηριότητες της παρέμβασης βοηθούν στην προετοιμασία των εφήβων για ποικίλες κοινωνικές εμπειρίες. Σταδιακά οι έφηβοι αποδέχονται το γεγονός ότι διαφορετικές κοινωνικές συνθήκες και αλληλεπιδράσεις είναι δυνατό να προκαλούν διαφορετική συμπεριφορά και συναισθήματα. Επίσης, η θεραπευτική ομάδα είναι σημαντική επειδή τους διευκολύνει να διαμορφώσουν στενές διαπροσωπικές σχέσεις, παρέχοντας αποσαφήνιση των κινήτρων των επιλογών τους και στήριξη σε αγχογόνες καταστάσεις. Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι αναφορές τους για όσα θέλουν να κρατήσουν από καθεμία από τις δραστηριότητες της παρέμβασης.

Συμπεράσματα: Οι ομαδικές ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις κατά την παιδοψυχιατρική ενδονοσοκομειακή θεραπεία μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων και την προαγωγή της συναισθηματικής ρύθμισης των εφήβων στο πλαίσιο της θεραπείας περιβάλλοντος.

P12. Ο Εγκέφαλος, η Μάθηση και η Στερεομετρία.Νικολόπουλος Γιάννης¹

ΙΕρευνητής & Διδάσκων ΠΤΔΕ-ΕΚΠΑ

Εγκέφαλος και Μαθησιακές Λειτουργίες

Με δεδομένο, η μάθηση σχετίζεται άμεσα με τον ανθρώπινο εγκέφαλο, εφόσον στην εποχή της τεχνικής νοημοσύνης 'φτιάχνονται μέρη του εγκεφάλου' είναι αναγκαίο να ενταχθούν τα συμπεράσματα της επιστήμης στην εκπαίδευση. Η διερεύνηση, του δίπολου διδασκαλία και μάθηση με τις αξιόλογες παιδαγωγικές θεωρίες δεν αρκεί, αναγκαία η συμπερίληψη ευρημάτων των νευροεπιστημών. Τα μοντέλα, Ψυχολογικό και Βιοχημικό ταιριάζουν; Μήπως είναι αντιθετικά ή συμπληρωματικά μοντέλα; Οι βιοχημικές εξηγήσεις σήμερα αποτελούν τον ένα παράγοντα τον έτερον οι ψυχολογικές. Τα βιοχημικά μοντέλα θεωρούνται συνήθως ο αντίποδας των ψυχολογικών εξηγήσεων, ένας πιο κατάλληλος τρόπος θεώρησης αυτών των δύο προσεγγίσεων είναι η άποψη ότι παρέχουν διαφορετικά επίπεδα εξήγησης

(Bennett, 2010). Αλληλοσυμπληρώνονται και καλύπτουν τις πλευρές έρευνας γύρω από την διαδικασία της Μάθησης. Γίνεται όλο και περισσότερο αποδεκτό ότι στη σύγχρονη κοινωνία είναι απαραίτητη η σύνδεση της έρευνας που πραγματοποιείται στον τομέα της νευροεπιστήμης με την εκπαιδευτική διαδικασία (Βλάχος, 2015). Επίσης η νευροεπιστήμη μας συμβουλεύει ότι τα νευρωνικά κυκλώματα που έχουν σχέση με την μνήμη έχουν συναπτικές συνδέσεις που αλλάζουν ισχύ με την μάθηση (Kandel, 2008). Με τα ανωτέρω δεδομένα εξετάζεται το δίπολο.

Διδασκαλία και Μάθηση

Ενδιαφέρει την εκπαιδευτική κοινότητα η διδασκαλία αλλά με αποτέλεσμα τη μάθηση, συνήθως έχουμε πλεονάζουσα διδασκαλία και περιορισμένη μάθηση. Αισθήσεις που αφορούν τη μάθηση είναι η Οπτική, η Ακουστική και η Απτική. Κυρίαρχη για την εισαγωγή πληροφοριών η Όραση. Η αίσθηση της όρασης, η ικανότητα του εγκεφάλου μέσω των ματιών να ανιχνεύει ηλεκτρομαγνητικά κύματα εντός του ορατού φάσματος του φωτός ... Το 70% των αισθητήρων του σώματος βρίσκεται στα μάτια μας ... Το φως, το χρώμα (φως και χρώμα είναι αλληλεξαρτώμενοι παράγοντες) και η μορφή (σχήμα) είναι βασικά στοιχεία του περιβάλλοντος που αντιλαμβανόμαστε μέσω της όρασης (Kandel et al, 2005). Η επεξεργασία μιας εικόνας ή σχήματος στο ανθρώπινο οπτικό σύστημα έχει μια περίπλοκη ιεραρχική δομή που περιλαμβάνει διάφορα στρώματα ή στάδια. Καταρχάς, δημιουργείται ένα γενικό σχέδιο του αντικειμένου (απόδοση μορφής ανεξάρτητα κλίμακας). Στη συνέχεια γίνονται αντιληπτά χαρακτηριστικά της χωρικής του διάταξης όπως το μέγεθος, η απόσταση και ο προσανατολισμός. Τέλος η προσοχή εστιάζεται στο αντικείμενο και καταγράφονται πληροφορίες για τη δομή και την οργάνωση του στις τρεις διαστάσεις μαζί με τις ιδιότητες του (Τσικοπούλου, 2010). Έχουν γίνει αρκετές έρευνες, που αφορούν στους διαφορετικούς ρόλους των δύο ημισφαιρίων του εγκεφάλου, σχετικά με τη μάθηση των στερεών αντικειμένων. Εκτός των άλλων, το αριστερό ασχολείται, με υπολογιστικές διαδικασίες, ενώ το δεξί και με χωρικές. Συμπερασματικά, η διδακτική ενότητα/μάθημα της Στερεομετρίας, εφόσον διδαχθεί με συνδυασμό Παραδοσιακής (πίνακα κιμωλία ή μαρκαδόρος) επιπροσθέτως ΤΠΕ (λογισμικό GeoGebra) εισχωρεί στον εγκέφαλο ως οπτική πληροφορία και εμπλέκει τους μαθητές σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, ώστε να χρησιμοποιούνται τα δύο εγκεφαλικά ημισφαίρια, οπότε αναπτύσσεται συνολικά ο παιδικός εγκέφαλος.

P13. Εκτίμηση της ψυχικής ανθεκτικότητας σε φοιτητές Νοσηλευτικής.

Αθανασιάδου Φωτεινή^{1,2}, Πολυχρόνιος Βασιλειάδης², Χριστίνα Γρηγορίου²
¹,²Νοσηλεύτρια Ψυχικής Υγείας, Msc Ψυχικής Υγείας, PhD, Πανεπιστημιακός Υπότροφος ΔΙΠΑΕ
²Φοιτητές Νοσηλευτικής, ΔΙΠΑΕ, Τμήμα Νοσηλευτικής Παράρτημα Διδυμοτείχου

Εισαγωγή: Με την έννοια ψυχική ανθεκτικότητα αναφερόμαστε στην ικανότητα ενός ατόμου να ξεπεράσει δυσάρεστες καταστάσεις και να καταφέρει να επανέλθει ξανά. Το ψυχικά ανθεκτικό άτομο είναι αυτό που ενώ θα αντιμετωπίσει στρεσογόνες και «μη» διαχειρίσιμες καταστάσεις και θα καταφέρει να ξεπεράσει τις αντίξοες συνθήκες.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η διερεύνηση της ψυχικής ανθεκτικότητας των φοιτητών της νοσηλευτικής Διδυμοτείχου.

Μεθοδολογία: Η έρευνα διεξήχθη με την συμμετοχή των σπουδαστών φοιτητών του ΤΕΙ Διδυμοτείχου με δείγμα 93 ατόμων, από τα όποια 13 ήταν άνδρες με ποσοστό 14% και 80 ήταν γυναίκες με ποσοστό 86%. Έγινε χρήση ψηφιακού ερωτηματολογίου για την συλλογή κάποιων δημογραφικών στοιχείων και ερωτηματολόγιο της ψυχικής ανθεκτικότητας (CD-RISC των Connor & Davidson). Για την ανάλυση χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 22.0.

Αποτελέσματα: Στην έρευνα μας το 86% των συμμετεχόντων ήταν γυναίκες και το 65,6% είχαν ηλικία από 18 έως 22 έτη. Επίσης το 74,2% ήταν άγαμοι και το 93,5% δεν είχαν παιδιά, ενώ το 88,2% είχε αδέρφια ενώ βρέθηκε ότι οι συμμετέχοντες με ηλικία άνω των 30 είχαν σημαντικά υψηλότερη βαθμολογία, δηλαδή περισσότερη προσωπική επάρκεια τόσο σχέση με τους συμμετέχοντες με ηλικία 18-22 έτη όσο και με αυτούς με ηλικία 23-29 έτη ($p=0,037$ και $p=0,025$ αντίστοιχα). Σημαντικά υψηλότερη βαθμολογία δηλαδή περισσότερη προσωπική επάρκεια αισθάνονταν και οι συμμετέχοντες που είχαν παιδιά ($p=0,011$) και αυτοί που θεωρούσαν τον εαυτό τους πολύ καλό νοσηλευτή – καλό νοσηλευτή ($p=0,001$). Περισσότερη εμπιστοσύνη στο προσωπικό τους ένστικτο είχαν οι φοιτητές άνω των 30 ($p=0,014$) καθώς και αυτοί που είχαν παιδιά ($p=0,002$). Επιπρόσθετα κανένα από τα δημογραφικά μας στοιχεία δεν βρέθηκε να σχετίζεται ανεξάρτητα με τη βαθμολογία στη διάσταση «θετική αποδοχή της αλλαγής και ασφαλείς σχέσεις». Οι άνω των 30 ($p=0,011$) αυτοί που είχαν παιδιά ($p=0,005$) και αυτοί που θεωρούσαν τους εαυτούς τους πολύ καλούς νοσηλευτές ($p=0,030$) είχαν περισσότερο έλεγχο από τους υπόλοιπους. Στη διάσταση «Επιρροές πνευματικού χαρακτήρα» οι συμμετέχοντες που είχαν αδέρφια ($p=0,025$) είχαν σημαντικά υψηλότερη βαθμολογία δηλαδή δέχονταν περισσότερες πνευματικές επιρροές από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες. Τέλος στην συνοπτική κλίμακα ψυχικής ανθεκτικότητας βρέθηκε να διαφέρει ανάλογα με την ηλικιακή ομάδα των συμμετεχόντων. Περισσότερη ψυχική ανθεκτικότητα είχαν και οι συμμετέχοντες που είχαν παιδιά ($p=0,002$). Επιπλέον, βρέθηκε ότι τόσο οι συμμετέχοντες που θεωρούσαν τον εαυτό τους πολύ καλό (φοιτητή) νοσηλευτή όσο και αυτοί που τον θεωρούσαν πάρα πολύ καλό (φοιτητή) νοσηλευτή είχαν σημαντικά περισσότερη ψυχική ανθεκτικότητα σε σχέση από τους υπόλοιπους φοιτητές.

Συζήτηση: Από την έρευνα διαφάνηκε ότι η ψυχική ανθεκτικότητα των φοιτητών νοσηλευτικής εξαρτάται τόσο από δημογραφικούς παράγοντες όσο και από τις προσωπικές τους αντιλήψεις για τις ικανότητές τους. Συμπερασματικά, η ψυχική ανθεκτικότητα φαίνεται ότι όχι μόνο μας βοηθά να αντιμετωπίζουμε δύσκολες καταστάσεις αλλά συνδέεται και με την ευημερία του ίδιου του ατόμου.

P14. Cerebral laterality as assessed by functional transcranial Doppler ultrasound in right- and left-handers: A comparison between handwriting and smartphone typing.

Christos Samsouris^{1,2}, Filippos Vlachos³, Marietta Papadatou-Pastou^{1,2}

¹Biomedical Research Foundation, Academy of Athens, Athens, Greece

²School of Education, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

³Department of Special Education, University of Thessaly

Smartphones were introduced to the world with the first iPhone in 2007 and have quickly gained a large audience. Recent reports show that more than 6 billion people own a smartphone in 2021 [1] and on average spend 2.5 hours daily using it [2]. Writing in that medium is a challenging task, but a study with 37,000 volunteers showed that the average typing speed was 36.2 words per minute [3]. Neuroscientific studies of traditional handwriting have revealed a left lateralization for writing production, with distinct differences between left- and right-handers [4,5]. No study to date has been conducted on the cerebral lateralization of writing using the keyboard on a smartphone. In this poster we present a forthcoming study which aims to compare the cerebral lateralization of handwriting and typing on a smartphone, and the way handedness interacts with the input method. We will use functional Trans-Cranial Doppler (fTCD) ultrasound technology which allows for reliable measurements of cerebral lateralization during language production tasks and is not affected by movements, such as the ones generated during writing or typing.

1. Statista. Number of smartphone users worldwide from 2014 to 2020 (in billions): Statista; 2016, June [Available from: <https://www.statista.com/statistics/330695/number-of-smartphone-users-worldwide/>.]

2. Montag, C., Błaszczewicz, K., Sariyska, R., Lachmann, B., Andone, I., Trendafilov, B., ... & Markowitz, A. (2015). Smartphone usage in the 21st century: who is active on WhatsApp?. *BMC research notes*, 8(1), 1-6.

3. Palin, K., Feit, A. M., & Kim, S. (2019). How do People Type on Mobile Devices? Observations from a Study with 37,000 Volunteers. *Proceedings of the 21st International Conference on Human-Computer Interaction with Mobile Devices and Services*, 1-12. <https://doi.org/10.1145/3338286.3340120>

4. Kondyli, D., Stathopoulou, D., Badcock, N. A., & Papadatou, M. (2017). Language in male and female right- and left-handers: a functional transcranial Doppler ultrasound study. *Acta Neuropsychologica*, 15(4), 407-432.

5. Papadatou-Pastou, M., Sampanis, P., Koumzis, I., Stefanopoulou, S., Sousani, D., Tsigkou, A., & Badcock, N. (2020). Cerebral laterality for writing in right- and left-handers: A functional transcranial Doppler ultrasound study. *BioRxiv*, 2020.07.14.203588. <https://doi.org/10.1101/2020.07.14.203588>

P15. Verbs with Alternating Transitivity in Children with Developmental Language Impairment.

Stella Sourla¹, Stavroula Stavrakaki²

¹Postdoc Student, Dep Linguistics-Neurolinguistics at Aristotle University of Thessaloniki

²Professor of Linguistics-Neurolinguistics at Aristotle University of Thessaloniki

Children with Developmental Language Disorder (DLD) have shown impairment in the use of complex syntactic constructions. Our study aims at investigating the repetition of sentences containing intransitive verbs whose syntactic subject does not correspond to agent (e.g. “the door opens”). Lack of correspondence between the syntactic subject and semantic agent contributes to syntactic complexity in performing language tasks. Previous studies on this class of intransitive verbs indicate difficulties in production for adult clinical samples (e.g. patients with aphasia). Two groups of children matched for chronological age participated in our study. The participants with DLD (N=6) (confirmed by various diagnostic tools) had mean CA 8.9 years (SD=1) and received language therapy at time of testing. The TD participants (N=15) had mean CA of 7.3 years (SD=1.5). The experiment involved a task of sentence repetition, containing two types of unaccusatives. Both groups performed well, showing unaccusative construction repetition not to be problematic for the DLD group. Results indicated the children with DLD showed spared performance in this task as statistical analysis did not reveal any significant differences. We discuss these results in relation to the task demands (repetition). Specifically, we claim that a repetition task is generally less demanding than a production task, hence the performance of these individuals. In addition, we discuss these results in terms of the semanto-syntactic properties of the testing sentences as well as the possible therapy effects on the performance of DLD individuals.

P16. Cerebral lateralization of written language in children at risk for dyslexia and the effects of a phonological intervention.

Anastasia-Konstantina Papadopoulou^{1,2}, Sofia Anesiadou³, Panagiota Pervanidou³, Konstantina Fragakouli⁴, Athanasios Papakostas⁴, Filippos Vlachos⁵, Marietta Papadatou-Pastou^{1,2}

¹School of Education, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

²Biomedical Research Foundation, Academy of Athens, Athens, Greece

³Laboratory of Developmental Psychophysiology and Stress Research, Unit of Developmental and Behavioral Pediatrics, First Department of Pediatrics, School of Medicine, National and Kapodistrian University of Athens, 'Aghia Sophia' Children's Hospital, Athens, Greece

⁴Department of Philosophy, Pedagogy, and Psychology, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

⁵Department of Special Education, University of Thessaly Volos, Greece

Cerebral lateralization of language, i.e. the difference in the level of activation between the two brain hemispheres during language processing, has been investigated in a plethora of studies. It has been established that the left hemisphere is dominant for language for the majority of neurotypical individuals. Neuroimaging studies have further shown that this pattern might be altered in cases of neurodevelopmental or language disorders, such as dyslexia, whereby language processing is associated with a more symmetrical hemispheric dominance. Interestingly, there is evidence that following a phonological intervention, the language lateralization profile of children with dyslexia can be shifted leftwards to approximate the lateralization profile of typically developing children. The abovementioned findings refer to the cerebral laterality of oral language; very few studies have assessed cerebral laterality for written language and none of them have sampled children, neurotypical or not. The neural underpinnings of writing are of great interest, because written language is essential for education and everyday communication, while the writing difficulties that often accompany dyslexia seem difficult to overcome. In this poster we present two forecoming studies, which examine (i) the cerebral lateralization of written language in children at risk for dyslexia compared to age-matched, typically developing children and (ii) the effect of a phonological intervention in modifying inherent atypical laterality patterns in children at risk for dyslexia. To assess cerebral lateralization for written language, we will use functional Transcranial Doppler ultrasonography (fTCD), a non-invasive neurophysiological technique that provides measurements unaffected by motor movement.

P17. The underlying cognitive resources for timing and rhythm perception in patients with aphasia and healthy controls.

Simoudi C.1,2, Kasselimis D.1, Konstantakopoulos G.3, Mantas A.4, Dellatolas G.5, Evdokimidis I.1, Potagas C.1

1Neuropsychology and Language Disorders Unit, Eginition Hospital, First Department of Neurology, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece

2Department of Psychology, Panteion University of Social and Political Sciences, Athens, Greece

31 st Department of Psychiatry, Eginition Hospital, Athens National and Kapodistrian University, Greece

4University Mental Health, Neurosciences and Precision Medicine Research Institute «Costas Stefanis» (UMHRI), Greece

5University of Paris-Saclay, University of Paris-SUD, UVSQ, CESP, Inserm, Paris, France

Timing and rhythm, which are thought to be fundamental factors of several cognitive domains including speech and language, are often found disturbed in neurological disorders, such as aphasia. Research findings have shown that aphasic patients demonstrate impaired performance in timing processing and rhythm reproduction tasks, implying that these deficits and patients' language impairments rely on overlapping resources. However, the relationship between timing and rhythmic skills in aphasia is yet to be fully understood. Our study attempted to investigate whether timing reproduction (measured by a tapping task consisting of a synchronization and continuation phase with fixed intervals) is correlated with rhythm reproduction (rhythmic patterns with different time relations between them) in aphasic patients (N=10) and healthy controls (N=16). Our results showed that patients were impaired in both tasks, and further indicated a trend of an association between timing and rhythm tapping, although the correlation did not reach significance. We then decided to create a combined group (Npatients and control participants=26) to further investigate possible associations between timing, rhythm and working memory. The results confirmed significant relationships between timing and rhythm, and between working memory in forward and backward modalities (measured by Digit span and Corsi block-tapping task) and timing and rhythm tasks, reaching a significant level of 0.01. The present findings suggest that timing and rhythm are hierarchically linked and further indicate the involvement of working memory in such tasks. Future research with larger patient groups is needed to clarify the aforementioned relationships and the underlying mechanisms in case of aphasia.

P18. Investigating stress responses in high anxiety: A mitochondrial approach.

Maria P. Papageorgiou^{1,2}, Markus Nussbaumer^{1,2}, Angeliki-Maria Vlaikou^{1,2}, Daniela Theodoridou³, Chrysoula Komini^{1,2}, Constantinos Konidaris^{1,2}, Eleni Grammenou^{1,2}, Maria Syrrou³ and Michaela D. Filiou^{1,2}

¹Laboratory of Biochemistry, Department of Biological Applications & Technologies, School of Health Sciences, University of Ioannina, Ioannina, Greece

²Biomedical Research Division, Institute of Molecular Biology and Biotechnology, Foundation for Research and Technology-Hellas (FORTH), Ioannina, Greece

³Laboratory of Biology, Faculty of Medicine, School of Health Sciences, University of Ioannina, Ioannina, Greece

Accumulating data indicate a regulatory role of mitochondria in high anxiety and stress. However, how mitochondria modulate the response to a stressful stimulus in a high anxiety background remains largely unknown. Towards this direction, we explored stress responses in high anxiety, by using a well-characterized mouse model of high anxiety-related behavior (HAB). We subjected male HAB mice to acute restraint stress and then we compared the molecular profiles of stressed vs unstressed HAB mice, by investigating: (1) the mRNA levels of stress- and mitochondrial dynamics-related genes, in a key brain region associated with stress responses, the prefrontal cortex by qRT-PCR, and (2) the total antioxidant capacity in the plasma, by a spectrophotometric-based assay. We report significant differences on the mRNA levels of genes related to mitochondrial dynamics between stressed and unstressed HAB mice. Intriguingly, we found no mRNA level differences of stress-related genes between the two groups. Our results also showed a trend towards increased plasma total antioxidant capacity in stressed compared to unstressed HAB mice. Taken together, the observed alterations in mitochondrial dynamics as a response to stress exposure in high anxiety, shed light on the interplay between stress, high anxiety and mitochondria, and may provide emerging targets for devising personalized therapies for anxiety disorders.

P19. Φυσική δραστηριότητα & εγκεφαλική λειτουργία.

Παρασκευή Κουφοπούλου¹, Αθανάσιος Βαζίκης², Ιωάννης Κυριαζής³, Σάρα – Ελένη Αμπραχίμ⁴, Διονυσία Μπούρα⁵, Ειρήνη Αναστασοπούλου⁶, Ελισάβετ Ιακωβίδου⁷

¹Διδάκτωρ, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, Εργαστήριο Οικονομικών & Διοίκησης της Υγείας, Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών & Διεθνών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, MSc., BSc., Εκπαιδευτρια ΙΕΚ ΕΚΑΒ, Κέντρο Κοινότητας, Δήμος Αγίου Δημητρίου, τ. Αναπληρώτρια Διοικήτρια ΓΝΑ ΚΑΤ, τ. Πρόεδρος ΔΣ ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Κυκλάδων

²Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, Διευθυντής Εργαστηρίου Οικονομικών & Διοίκησης της Υγείας, Σχολή Οικονομικών, Επιχειρηματικών & Διεθνών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

³MD, PhD, Παθολόγος-Διαβητολόγος, Διευθυντής Παθολογικής Κλινικής ΓΝΑ ΚΑΤ, FNSCOPE.

⁴RN, ΓΝΑ ΚΑΤ, PhD (c), Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, MSc. Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ, MSc. Salud y Calidad de Vida, Universidad de Huelva.

⁵MD, Αναισθησιολόγος, Επιμελήτρια Α', Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς 'Οι Άγιοι Ανάργυροι'.

⁶RN, Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς 'Οι Άγιοι Ανάργυροι', PhD (c), Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας & Πρόνοιας, ΠΑΔΑ, MSc. Διοίκηση Μονάδων Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Σχολή Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών, ΠΑΔΑ.

⁷MD, Γενική Ιατρός, ΕΚΑΒ-ΕΚΕΠΥ, MSc. Διοίκηση της Υγείας, Πανεπιστήμιο Πειραιώς – T.E.I. Αθηνών, MSc. Δημόσιας Υγείας, ΕΣΔΥ

Εισαγωγή: Ο σύγχρονος τρόπος ζωής έχει αναδείξει την σπουδαιότητα της φυσικής δραστηριότητας στην καθημερινότητα μας και ειδικά στην λειτουργία του εγκεφάλου.

Σκοπός: Η επίδραση της φυσικής δραστηριότητας στην εγκεφαλική λειτουργία.

Υλικό & Μέθοδος: Έγινε χρήση της ελληνόγλωσσας και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας μέσω των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων PubMed και Google Scholar, με λέξεις-κλειδιά 'physical activity' και 'brain health' για το χρονικό διάστημα 1974-2021.

Αποτελέσματα: Επί συνόλου 5.036 μελετών καταλήξαμε σε 20 από αυτές. Η φυσική δραστηριότητα προάγει την δημιουργία νέων εγκεφαλικών κυττάρων διαφοροποιώντας την φυσιολογία, την ανατομία και την συνολική εγκεφαλική λειτουργία προλαμβάνοντας την συρρίκνωση του. Προστατεύει από νευροεκφυλιστικές νόσους, καταπολεμά την κατάθλιψη, ενισχύει την αυτοεκτίμηση σε παιδιά και νέους, την δημιουργικότητα καθώς και την μνήμη περιορίζοντας την εμφάνιση νόσου Alzheimer. Επιπρόσθετα, αυξάνει την παραγωγή μορίων όπως η ντοπαμίνη, η σεροτονίνη, η νορεπινεφρίνη και τα ενδογενή οπιοειδή του ανθρώπινου οργανισμού. Μια σειρά μελετών ανέδειξε την θετική συνεισφορά της άσκησης στις γνωστικές, λειτουργικές και δομικές επιδράσεις του εγκεφάλου (ορθή και υγιής εγκεφαλική δομή, βελτίωση διαδικασίας παιδικής μάθησης με ορθή επίλυση προβλημάτων). Βοηθάει τα παιδιά με νευροαναπτυξιακές αναπηρίες βελτιώνοντας την ψυχική τους υγεία. Σε αυτά προστίθενται η πρόληψη της ανησυχίας, ο περιορισμός της πνευματικής κόπωσης και του άγχους και η αύξηση της σεξουαλικής επιθυμίας.

Συμπεράσματα: Η ποιότητα ζωής του σύγχρονου ανθρώπου εστιάζει στην ένταξη της φυσικής δραστηριότητας 5 φορές την εβδομάδα από 30 λεπτά έκαστη. Προτείνουμε την υποχρεωτικότητα της συνταγογράφησης της φυσικής δραστηριότητας σαν ένα είδος φαρμάκου λειτουργώντας προληπτικά και όχι κατασταλτικά σε μια ασθένεια.

I CARE FOR MY BRAIN

This is a campaign of the npo obrela (www.obrela.gr), which demands a warning sign indicating the presence of psychoactive substances on any product we buy.

We know that both legal and illegal psychoactive drugs demand caution, since they affect brain function, producing alterations in sensation, perception, mood, consciousness, cognition, and behavior.

We believe that product labeling is the main component of a comprehensive public health strategy, that aims to reduce, both legal and illegal, psychoactive substances-related harm.

We ask for a unique warning sign on every product, indicating the presence of any psychoactive substance, as well as the name of this substance.

**I CARE FOR
MY BRAIN**

We demand a **Healthy life!
We need to be **informed**!**

www.icareformybrain.org

Owner

the non-profit organization *obrela*

www.obrela.gr

e-mail: info@obrela.gr

Editor

Orestis Giotakos

MD, MSc, PhD

Subscriptions

www.obrela-journal.gr

info@obrela.gr

Annual subscriptions of the Journal:

40 € + postage - each separate issue

10 € are payable by check to the treasurer of the Obrela,

112 Imittou str.

Athens - Greece

The Journal *Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health* has been accepted in the *Directory of Open Access Journals (DOAJ)*. Publications of the Journal are available to every internet user. Authors remain the copyright holders and grant the community the right to copy, distribute, display, use commercially and make derivative works. The third party (the person who uses the published works) has to give credit to the original author. The Journal follows the Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals (ICJME). Ar-

Author Guidelines

Submission

Manuscripts may be submitted only by using the online submission system accessible via our website (<http://www.obrela-journal.gr>). Create a user account, log in and follow the on-screen directions.

Title page

On the title page provide the title of the article, list each author's name and institutional affiliation, and indicate the corresponding author. Especially, the first page should include: The title of the manuscript, full names and full postal and e-mail addresses of all authors, the affiliations of the authors by number, and the name, full postal address, including street number and name, and e-mail address of the corresponding author. In addition, provide abbreviations, if relevant, the acknowledgement, and 5-7 key words.

Abstract page

On the abstract page provide the Abstract with no more than 500 words (background, methods, results, conclusions) and 5-7 key-words.

Cover letter

The submitted manuscript must be accompanied by a cover letter which should specify: 1. A statement that the submission is not under consideration by any other journal or published previously (apart from abstracts); 2. A statement by the responsible author certifying that all co-authors have seen and agree with the contents of the manuscript. 3. Full disclosure of the conflict of interest is to be made in the cover letter and manuscript at the time of submission, even if the author judges that it has not influenced the work. If no conflict exists, this must also be stated clearly. All authors should confirm its accuracy.

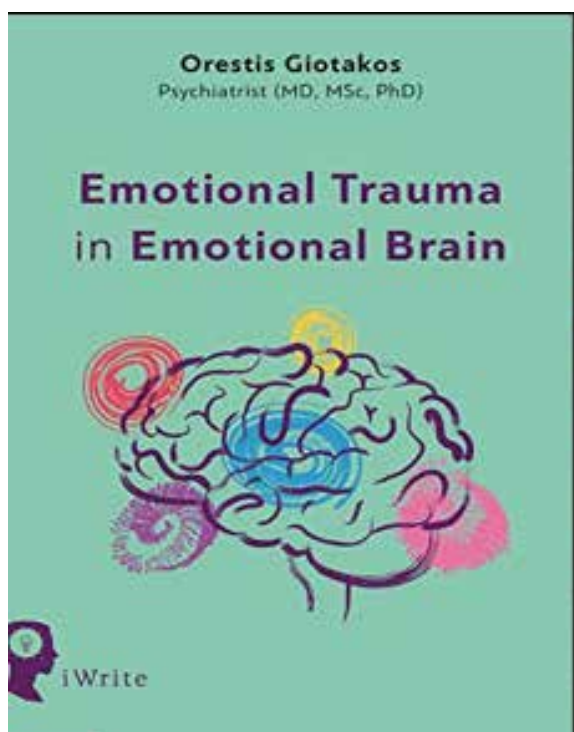
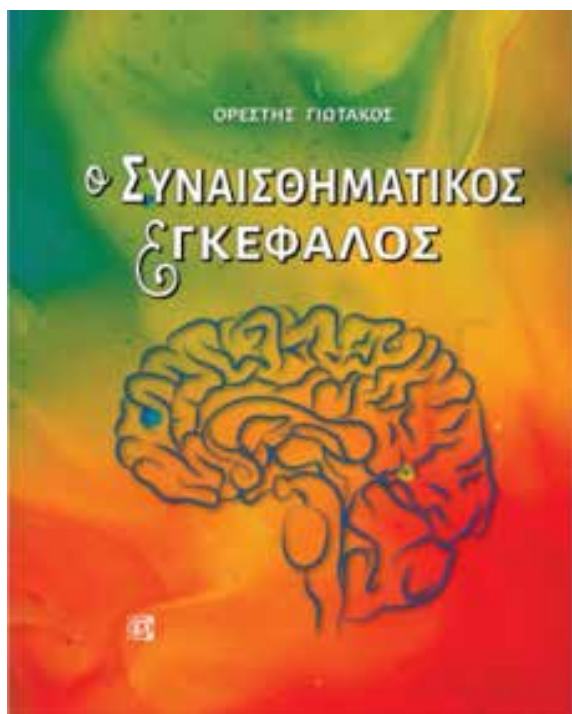
pare their figures for either one column (76 mm) or the entire page width (160 mm). The editors reserve the right to reduce the size of illustrated material. Authors may, however, specifically request a larger reproduction. The author is responsible for obtaining written permission to reproduce previously published material (illustrations, tables) from the copyright holder. The consent of the senior author must also be acquired.

Informed consent statement

For studies involving experimentation with human subjects or tissues, the manuscript should include a statement declaring that informed consent was obtained from the subjects for participation in the study or use of their tissue. Furthermore, in case reports or other studies in which case details, personal information or images are included that may enable an individual to be identified, the individual or a parent, guardian or next of kin must consent to its publication, and this consent should be declared in the manuscript. Authors should disclose to patients that personally identifiable material would be available via the Internet as well as in print after publication (<http://www.icmje.org>).

Human and Animal rights statement

Research that is performed on humans should follow international and national regulations in accordance with the Declaration of Helsinki (<https://www.wma.net/policies-post/wma-declaration-of-helsinki-ethical-principles-for-medical-research-involving-human-subjects/>) or any other relevant set of ethical principles. With regard to the use of experimental animals, any research performed must follow internationally recognized guidelines on animal welfare, as well as local and national regulations, in accordance with the U.K. Animals (Scientific Procedures) Act and associated guidelines, the EU Directive 2010/63/EU for animal experiments, or the National Institutes of Health guide for the care and use of Laboratory animals. All animal studies should also comply with the ARRIVE guidelines (<http://www.nc3rs.org.uk/arrive-guidelines>) and the 2013 AVMA euthanasia guidelines. A statement must be included in the Materials and methods section of the manuscript, identifying the institutional and/or licensing committee that has approved the experiments undertaken.

Save the date

8th Scientific Meeting of the
Federation of the European
Societies of Neuropsychology

2nd Panhellenic Conference
on Neuropsychology

27-29 September 2023

Thessaloniki Concert Hall

Thessaloniki, Greece

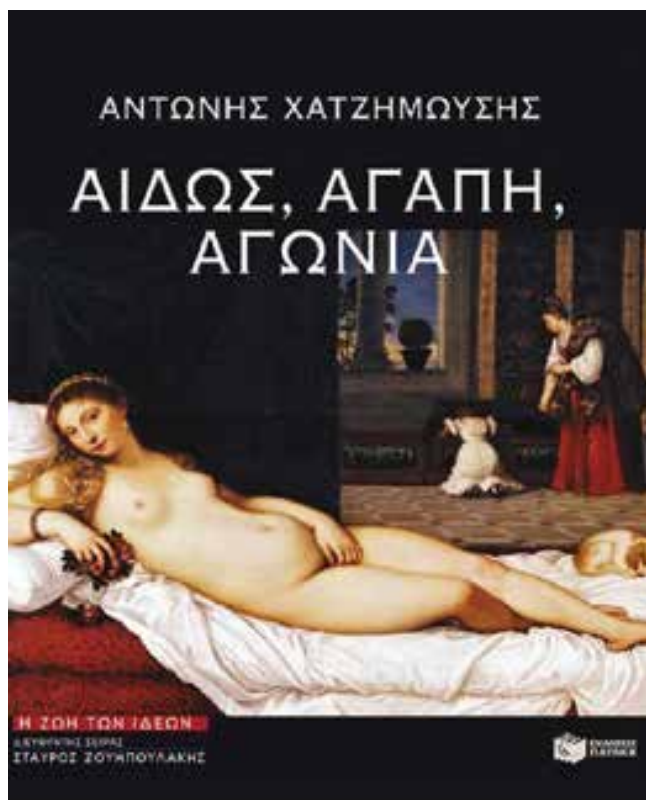
www.fesn-hnps2023.gr

ORGANISED BY

ARTION PROFESSIONAL CONGRESS ORGANISER

www.artion.com.gr E: fesn-hnps2023@artion.com.gr
T: (+30) 210257818 (conference lines), (+30) 210072209

ΕΛ.Δ.Ε.
STUDIES

ΚΛΑΔΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εκπαιδευτικά Προγράμματα & Σεμινάρια Υψηλών Προδιαγραφών!

Η εξειδίκευση είναι δύναμη!

- Απόκτηση εξειδικευμένων μεταπτυχιακών γνώσεων υψηλού επιπέδου.
- Εκπαιδευτικά Προγράμματα “**Master Nutritionist**” (Τίτλος κατ. με αρ: ΕΞ1251/ 17-03-2020) στην **ΑΘΛΗΤΙΚΗ** (Sports Nutrition) και **ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ** (Pediatric Nutrition): Απευθύνονται σε επαγγελματίες υγείας, με στόχο την αναβάθμιση του γνωστικού τους αντικειμένου.
- **Επιμορφωτικά σεμινάρια** που προσφέρουν εξειδικευμένες πληροφορίες σε πολλαπλά επιστημονικά πεδία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
HELLENIC NUTRITIONISTS SOCIETY

Προμπονά 27, Αθήνα - 11143

τηλ: 2102520977 - email: studies@elde.gr

www.elde.gr

Η οργανωτική επιτροπή ευχαριστεί τις παρακάτω εταιρείες – χορηγούς,
για τη βοήθειά τους στην πραγματοποίηση του
2ο ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ & ΝΟΥΣ